

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”
Instytucja Zarządzająca Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 – Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Publikacja opracowana przez Małopolskie Stowarzyszenie Doradztwa Rolniczego.
Operacja współfinansowana ze środków Unii Europejskiej w ramach Schematu II Pomocy Technicznej
"Krajowa Sieć Obszarów Wiejskich" Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020.

Rozwój organizacji pozarządowych poprzez zwiększenie możliwości pozyskiwania środków finansowych i zacieśnienie współpracy z sektorem publicznym i prywatnym

Opracowano na podstawie materiałów przysłanych przez NGO oraz pochodzących z Internetu.

Wydawca:

Małopolskie Stowarzyszenie Doradztwa Rolniczego
ul. Czysła 21, 31-121 Kraków
www.msdr.edu.pl

Publikacja bezpłatna przygotowana w ramach operacji pn. „Rozwój organizacji pozarządowych poprzez zwiększenie możliwości pozyskiwania środków finansowych i zacieśnienie współpracy z sektorem publicznym i prywatnym” w ramach Planu Operacyjnego Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich na lata 2018–2019.

Nakład 75 egz.

Kraków 2019

Odwiedź portal KSOW – **www.ksow.pl**

Zostań Partnerem Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich

The Association for Rural Development "Campina de Jerez"

Campina de Jerez, funkcjonuje jako Lokalna Grupa Działania (LGD), jest to organizacją non-profit z dużym doświadczeniem na obszarach wiejskich. Stowarzyszenie to ma multidyscyplinarny personel, który ma doświadczenie w podejściu oddolnym. Celem LGD jest przyczynienie się do osiągnięcia zrównoważonego rozwoju gmin wiejskich w Jerez de la Frontera, El Puerto de Santa Maria i Puerto Real oraz promowanie rozwoju obszarów wiejskich w kontekście Regionalnego Centrum Jerez y Bahía de Cádiz”.

Organizacja korzysta z podejścia Leader, podstawowe zasady mają następujące elementy:

a) lokalne strategie rozwoju obszarów dla dobrze określonych subregionalnych obszarów wiejskich;

(b) lokalne partnerstwa publiczno-prywatne;

(c) podejście oddolne z mocą decyzyjną dla lokalnych grup działania w zakresie opracowywania i wdrażania lokalnych strategii rozwoju;

(d) wieloaspektowy projekt i realizacja strategii opartej na interakcji między podmiotami i projektami w różnych sektorach lokalnej gospodarki;

e) wdrażanie innowacyjnych podejść;

f) realizacja projektów współpracy;

(g) tworzenie sieci lokalnych partnerstw.

Dlatego organizacja współpracuje bezpośrednio z ludźmi w sektorze społecznym i gospodarczym, a zwłaszcza z młodymi ludźmi. Młodzi ludzie mają kluczowe znaczenie dla osiągnięcia spójności gospodarczej i społecznej na obszarach wiejskich. Młodzi ludzie, jako kolektyw, odgrywają ważną rolę w obecnym i przyszłym rozwoju terytoriów. Dlatego konieczne jest, aby mieli oni możliwość podejmowania decyzji w swoich gminach. Dlatego powstał nowy cel operacyjny „Zmniejszenie bezrobocia na obszarach wiejskich. Zapewnienie równych szans ludności, ze szczególnym naciskiem na nauczanie umiejętności młodzieży wiejskiej w zakresie niszczania na rynku pracy”.

W tym celu w oparciu o metodologiczny kluczowy punkt:

- TERYTORIUM: obszar wiejski.

- PARTNERSTWO: podmioty gospodarcze i społeczne na terytorium i jego personel.

- STRATEGIA: integracja i udział w rozwoju lokalnym.

Aby zastosować tę strategię w praktyce, LGD opracowuje programy i projekty. Grupa współpracuje z różnymi zainteresowanymi stronami, takimi jak rządy, instytucje i ludzie mieszkający na tym terytorium. To instytucja powiązana ze społecznością. Instytucja w zakresie rozwoju obszarów wiejskich, ze standardami doskonałości i ciągłego doskonalenia. LGD jest elastycznym i innowacyjnym podmiotem tworzonym przez wykwalifikowany personel.

Podstawowe zasady:

- Poprawa życia ludzi.
- Promowanie modeli współrzędzenia i uczestnictwa.
- Wierzymy w innowacje i współtworzenie, aby przekształcić obszar wiejski w inteligentne terytorium.
- Promowanie koordynacji na terytorium między różnymi podmiotami.
- Zapewnić równe szanse.
- Włączenie kryteriów kulturowych i środowiskowych w rozwój terytorium.
- Zachęcanie do przedsiębiorczości.
- Promowanie współpracy z innymi obszarami wiejskimi.

Z tych wszystkich powodów prowadzone są różne działania LGD, w tym: doradztwo i szkolenia dla kluczowych sektorów gospodarki na danym terytorium, a także dla turystyki i sektora rolno-spożywczego; Rozpowszechnianie informacji i prace promocyjne na terytorium; Rewitalizacja społeczno-gospodarcza obszaru oraz wsparcie/doradztwo dla wszystkich grup, zwłaszcza płci i integracji młodzieży, itp.

Działalność ta została podjęta w kontekście zintegrowanego systemu zarządzania jakością i środowiskiem. System ten wpływa na całą strukturę, procesy, obowiązki, działania, zasoby i procedury. System ten zapewnia, że praca stowarzyszenia służy interesom jego interesariuszy.

Podstawowe zasady tego systemu jakości to:

1. Określenie potrzeb i zapewnienie satysfakcji interesariuszy.
2. Pracować nad zasadami metodologii Leader z podejściem terytorialnym i partycypacyjnym. Takie podejście gwarantuje bliskość i bliskość beneficjentów

3. Być dobrymi i przejrzystymi menedżerami w rozwoju naszych celów.
4. Promowanie narzędzi ciągłego doskonalenia. To narzędzie umożliwia zapewnienie i kontrolę jakości.
5. Zapewnienie wykwalifikowanego personelu.
6. Starać się wprowadzać innowacje, wprowadzając postęp technologiczny.
7. Praca na rzecz zrównoważonego rozwoju i organizacji odpowiedzialnej społecznie.
8. Promowanie działań skierowanych do interesariuszy.

LGD wdrożyła zintegrowany system zarządzania jakością i środowiskiem. System ten oparty jest na UNE-EN ISO 9001: 2008, UNE 66916: 2003, EN ISO 14001: 2004 i ISO 26000. Głównym celem jest integracja, w strategii i zarządzaniu, w interesie interesariuszy. Interesy społeczne, zatrudnieniowe, etyczne i środowiskowe. Dzięki tej strategii będzie działać na ciągłą poprawę jakości.

Stowarzyszenie na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich Campina de Jerez od samego początku ma integracyjną i partycypacyjną wizję. Przeszło proces rewitalizacji społeczno-gospodarczej, skierowany głównie do młodych ludzi. Ta praca poprawiła lokalne zasoby, ulepszyła struktury współpracy, innowacje biznesowe, produkcję wysokiej jakości i poszanowanie środowiska.

Przez te wszystkie lata rozpoczęliśmy wiele projektów jako koordynatorzy lub partnerzy. Dzięki tym projektom udało nam się poprawić postrzeganie ich lokalnego kontekstu, zapobiegając migracji zasobów ludzkich z obszarów wiejskich i umieszczając populację młodzieży na naszym terytorium.

Bardzo ważną częścią tego działania jest promowanie kultury przedsiębiorczości wśród młodych ludzi. Praca ta stanowi priorytet, który daje odpowiedź na obecną dynamikę rynku pracy. Nasza praca opiera się na tym potencjale; oraz na rozwoju obszarów wiejskich jako dynamika tworzenia miejsc pracy. Oferujemy informacje i porady dla przedsiębiorców. Istotne jest zwiększenie szans na sukces.

Projekt Birth of Ideas ma trzy główne kierunki: przyszły przedsiębiorca, grupa młodzieży i personel LGD. Trzy linie o szczególnym znaczeniu w ramach przepływu pracy.

Jeśli mówimy o młodzieży wiejskiej, populacja młodzieży jest priorytetową grupą naszego podmiotu. Młodzi ludzie są kluczowymi graczami w naszej strategii z różnych powodów:

Ich zaangażowanie w projektowanie planów strategicznych stowarzyszenia było ważne. Ten udział pomaga nam usłyszeć ich obawy i potrzeby. Dzięki wnioskowi z tej pracy opracowaliśmy strategiczne linie. Dążenie do tej pracy polega na pokonaniu tych trudności. Ta dynamika pozwoliła nam lepiej zrozumieć środowisko życia młodych ludzi. Wyniki tej pracy są przybliżeniem rzeczywistości młodych ludzi z obszarów wiejskich, wykorzystujących perspektywę młodych ludzi mieszkających w okolicy. Odzwierciedlono również trudności doświadczane przez młodych ludzi mieszkających na tych obszarach wiejskich. Ale ta informacja jest zawsze z pozytywnego punktu widzenia. Ponieważ pomimo wszystkich trudności, zdecydowanie bronią tego, co należy do nich, ponieważ cenią każdą pozytywną rzecz, którą oferują obszary wiejskie i są w stanie aktywnie uczestniczyć w procesie przekształcania środowiska wiejskiego, proces ten powinien pomóc nam poprawić aktualne warunki społeczno-ekonomiczne. Ten udział jest niezbędny do zbudowania nowej rzeczywistości społecznej. Aby proces zakończył się sukcesem, ważne jest, aby młodzi ludzie czuli się odpowiedzialni za proces i wyniki; i część silnika, która napędza rozwój jego terytorium.

LGD Campina de Jerez określiła także rolę młodych ludzi w ciałach decyzyjnych jednostki. Młodzi ludzie są reprezentowani przez swoje organizacje młodzieżowe i mają możliwość decydowania o ważnych decyzjach mających wpływ na organizację i terytorium. Z drugiej strony i potwierdzając powyższe; nasi młodzi ludzie stanowią kluczową grupę, są koniecznością dla utrzymania życia społecznego, kulturalnego i gospodarczego wsi. Są dużą grupą, pracowaliśmy z nimi na różnych obszarach. Cała dynamika pracy ma na celu zapewnienie im narzędzi do pozycjonowania w kluczowych sektorach terytorium.

W tych działaniach, realizowanych z jednej strony, wyposażanie młodych uczestników w minimalne szkolenie do prowadzenia przedsięwzięcia biznesowego; oferują możliwość odkrywania nowych nisz rynkowych, tworzenia nowych sieci i współpracy między sektorami, pracy nad tworzeniem nowych produktów i usług.

Doradztwo biznesowe jest priorytetowym obszarem prac tej LGD. Mamy duże doświadczenie we wdrażaniu projektów pomocy na obszarach wiejskich. To wsparcie dla przedsiębiorców w ogóle, a zwłaszcza dla młodzieży, opiera się z jednej strony na zatwierdzaniu dotacji wspierających nowych przedsiębiorców. Ponadto, w naszym interesie wspierania młodych przedsiębiorców, LGD realizuje projekty. Projekty te obejmowały wykrywanie rynków niszowych, waloryzację nowych linii biznesowych w oparciu o strategiczne sektory terytorium, w celu zwiększenia w nich przedsiębiorczości.

W realizacji tego projektu zawsze bazujemy na potrzebach wyrażanych przez interesariuszy, a także na szczególnych okolicznościach rynku pracy, wszystko to, co jest zawarte w naszym planie strategicznym, wyłoniło się z tej dynamizacji iz grup roboczych na obszarach wiejskich. ,

I wreszcie, ostatnim ważnym punktem jest zespół techniczny organizacji, multidyscyplinarny zespół, który obejmuje ekonomistów, trenerów i specjalistów technicznych w tej dziedzinie.

Wszystko to ma na celu osiągnięcie zrównoważonego rozwoju obszarów wiejskich i zasiedlenie terytorium młodych ludzi, ponieważ te zasoby ludzkie są najlepszym atutem, jaki można mieć na tym terytorium.

Edu Consulting

Edu Consulting to młoda organizacja pozarządowa założona w styczniu 2017 r. EUC to międzynarodowa organizacja pozarządowa, którą tworzą uczestnicy z Czech, Słowacji i Polski.

Edu Consulting to organizacja pozarządowa z siedzibą w Republice Czeskiej, która zajmuje się edukacją. Głównym celem stowarzyszeń jest promowanie nowoczesnych systemów i sposobów kształcenia w zakresie zasad wielokulturowości. Nacisk kładziony jest przede wszystkim na wszystkie obszary dziedzictwa kulturowego, promocję kultury w Europie, edukację młodzieży (zwłaszcza z obszarów wiejskich) i przedsiębiorczość kobiet. EUC obejmuje dynamiczny zespół doświadczonych pracowników zapewniających kompleksowy pakiet usług odpowiadających na potrzeby grup docelowych młodzieży z organizacji pozarządowych, specjalistów z różnych dziedzin (np. Doradców ds. Rozwoju obszarów wiejskich, mediatorów społecznych i kulturalnych itp.), Organizacji kulturalnych i organizacji pozarządowych.

EUC określiło również, od początkowych etapów swojej działalności, potrzebę stworzenia powiązań między czeską kulturą a szerszą kulturą europejską i kładzie duży nacisk na wykorzystanie potencjału stworzonego przez udział Republiki Czeskiej w Unii Europejskiej.

EUC oferuje szeroką gamę usług dla społeczeństwa, a także sektora prywatnego Republiki Czeskiej. Zaczęła również aktywnie uczestniczyć w programach międzynarodowych, poprzez dobrze ugruntowaną sieć partnerów za granicą, w oparciu o intensywne doświadczenia swojego założyciela.

Pracownicy EUC uczestniczyli w kilku międzynarodowych projektach wielostronnych w ramach programu „Uczenie się przez całe życie” i partnerstwa strategiczne Erasmus Plus.

Nasza organizacja pozarządowa koncentruje się również na rozwoju przedsiębiorczości, MŚP, obszarów wiejskich, zagadnień społecznych i wielu innych tematów.

Nasz personel składa się z akademickich techników, nauczycieli VET, doradców rolniczych i innych specjalistów z różnych zawodów.

Zakres działalności

Oferujemy szeroki zakres pomocy w przygotowywaniu wniosków dla UE, takich jak Erasmus +, Horizon 2020 i inne.

Pracownicy EUC mają wieloletnie doświadczenie w działaniach istotnych dla młodzieży jako grupy docelowej. Przede wszystkim eksperci mają doświadczenia z procesów edukacyjnych i szkoleniowych oraz działają lub działają jako nauczyciele w szkołach zawodowych i / lub uniwersytetach. Członkowie EUC mają również doświadczenie we współpracy z wieloma krajowymi i międzynarodowymi organizacjami młodzieżowymi (np. Szkołami, uniwersytetami i organizacjami pozarządowymi) w całej Europie. Współpracują również ściśle z ministerstwami spraw społecznych, edukacji i rolnictwa, krajowymi ośrodkami równych szans, organizacjami pozarządowymi i organizacjami parasolowymi zaangażowanymi w integrację społeczną i edukację itp. Ponadto część naszych pracowników ma wysokie progi organizacyjne, ponieważ organizowano je dla różnych wydarzeń, takich jak konferencje, seminaria, szkolenia itp. Jednak nasi eksperci mają bogate doświadczenie z narzędziami online (np. Strona internetowa projektu - strona internetowa, platforma szkoleniowa itp.) Oraz technologie rozszerzone, takie jak wirtualne platformy edukacyjne lub gry i grywalizacja.

Ogólnie zakres działań EUC obejmuje:

- Realizacja działań edukacyjnych dla osób i grup w niekorzystnej sytuacji w celu zwiększenia uczestnictwa w rynku pracy i promowania integracji społecznej.

- Opracowanie strategii rozwoju obszarów wiejskich z naciskiem na lokalną produkcję i zabezpieczenie dziedzictwa kulturowego poprzez wspieranie lokalnych produktów i regionalnych wyrobów rękodzielniczych.

- Prowadzenie działań badawczych i badań w celu określenia potrzeb grup defaworyzowanych z obszarów wiejskich w celu wspierania ich zdolności do zatrudnienia, równych szans i zrównoważonego rozwoju na obszarach wiejskich.

- Organizacja konferencji i forów w celu podniesienia świadomości lokalnej produkcji, możliwości społecznych na obszarach wiejskich i tradycyjnej produkcji żywności.

Chociaż EUC to nowa organizacja, nasi pracownicy mają duże doświadczenie w dziedzinie propozycji projektów. Eksperti EUC działali jako partnerzy w kilku projektach w ramach programu „Uczenie się przez całe życie”, Erasmus +, Międzynarodowego Funduszu Wyszehradzkiego, Interreg lub współpracy transgranicznej związanych z kilkoma tematami, które są zgodne z zaproszeniami młodzieży i ogólnie dziedzictwem kulturowym. Wszystkie projekty zakończyły się sukcesem.

Bardzo ważne dla krajów wyszehradzkich jest znalezienie sposobu na zwiększenie atrakcyjności rolnictwa - ważnego sektora ich gospodarki narodowej. Jedną z możliwości jest wprowadzenie nowych perspektywicznych obszarów, takich jak agroturystyka, przetwarzanie biomasy lub biogazu lub utworzenie małych i rodzinnych gospodarstw. Innowacyjne technologie oraz zmieniona forma i treść edukacji rolniczej stanowią inny sposób.

Projekt „AgriEdu - Poprawa atrakcyjności rolnictwa przez technologie informacyjne i innowacyjne uczenie się ” wspierany przez Międzynarodowy Fundusz Wyszehradzki ma na celu stworzenie platformy edukacyjnej i dyskusyjnej, która przedstawia aktualną sytuację w sektorze rolnym w krajach V4 oraz obecne możliwości zwiększenia atrakcyjności rolnictwa i rozwoju obszarów wiejskich.

Celem projektu AgriEdu jest poprawa atrakcyjności rolnictwa przez technologie informacyjne i innowacyjne nauczanie - wspieranego przez Międzynarodowy Fundusz Wyszehradzki jest stworzenie sieci organizacji rolników, małych i rodzinnych gospodarstw, uniwersytetów i instytucji edukacyjnych, organizacji non-profit i innych instytucji aktywnie dążących do zwiększenia zwłaszcza wśród młodzieży, a nie tylko z krajów Grupy Wyszehradzkiej.

Uczestnicy działań projektowych, a także eksperci i laicy znajdą udane działania związane z rolnictwem i rozwojem obszarów wiejskich, przykłady dobrych praktyk wdrażających nowoczesne technologie i informacje na temat możliwości edukacyjnych w rolnictwie.

Projekt AgriEdu tworzy przestrzeń dla ściślejszej współpracy między Węgrami, Polską, Czechami i Republiką Słowacką w celu wspierania małych gospodarstw, rozwijania edukacji w odniesieniu do specyfiki rolników jako grupy docelowej, wprowadzania innowacji, zrównoważonego rozwoju obszarów wiejskich,

promowania wykorzystania odnawialnych źródeł energii lub lepszej gospodarki odpadami.

Projekt **RESOR** - Ogólnym celem projektu RESOR jest opracowanie nowego programu nauczania przeniesionego z projektów RESNET i RUBIGAS w celu uświadomienia odnawialnej energii z biomasy lokalnym lub regionalnym małym i średnim przedsiębiorstwom i rolnikom. Projekt RESOR jeszcze bardziej dostosuje program nauczania i materiały do konkretnych potrzeb regionalnych i krajowych, doda moduły i rozdziały do dalszych zagadnień, takich jak innowacyjne metody pozyskiwania energii z biomasy z rolnictwa, odpady z produkcji zwierzęcej.

Na obszarach wiejskich AW stwarza wiele zagrożeń dla ludzi i środowiska. Silne i skuteczne wsparcie rozwoju energii z biomasy z AW może być również sposobem na poprawę budżetów gospodarstw. Kraje Europy Zachodniej są znacznie lepiej rozwinięte niż kraje Europy Wschodniej. Temat biogazowni rolniczych jest całkiem nowy w CZ, PL, SK, RO i TR. Wiedza trenerów AW i zwolenników energii z biomasy na obszarach wiejskich również nie jest wystarczająca. Projekt RESOR będzie koncentrował się na rozwoju umiejętności zawodowych w zakresie odpadów na energię, co pomoże zmniejszyć wpływ na środowisko, bezrobocie i migrację. Projekt ma na celu opracowanie programu nauczania dla trenerów energii z biomasy, zwłaszcza na obszarach wiejskich. Projekty RESNET i RUBIGAS realizowane w PL, SK i RO na temat energii odnawialnej będą podstawą transferu innowacji w projekcie RESOR. Projekt zakłada osiągnięcie celu poprzez opracowanie innowacyjnych zasobów szkoleniowych, które będą wspierać transfer know-how i innowacji z nowych zaangażowanych krajów, jak również z nowych organizacji. Projekt będzie trwałym projektem i opracuje innowacyjne praktyki, które można w pełni przenieść na inne obszary.

Głównymi grupami docelowymi są rolnicy, pracownicy, przedsiębiorstwa komunalne, fundacje środowiskowe, agenci rozwoju obszarów wiejskich, usługi utylizacji odpadów, dostawcy energii z biomasy, inżynierowie lub konsultanci ds. Rolnictwa, szkoleniowcy w VET i podmioty odpowiedzialne w całej Europie.

Celami RESOR są:

- opracowanie innowacyjnego i współczesnego programu i programu szkoleniowego
- przeprowadzić zestaw ukierunkowanych prób pilotażowych i przekazanych treści e-learningowych

- rozwijanie nowych umiejętności zawodowych związanych z energią biomasy i biogazu
- promowanie wymogów UE w zakresie OZE
- tworzenie świadomości i transfer innowacji w celu ponownego wykorzystania odpadów w CZ i UE Wschodniej
- wspieranie innowacji, przedsiębiorczości i zatrudnienia na obszarach wiejskich
- wspieranie poprawy jakości życia na obszarach wiejskich i zmniejszenie migracji
- wspieranie świadomości ochrony środowiska.

LGD Miloj Spis - MAS Miloj Spiš

Organizacja pozarządowa Miloj Spiš, została założona w 2009 roku na terenie Spisza.

Spisz (łac. Cips / Zepus / Scepus, niemiecki: Zips, węgierski: Szepesség, polski: Spisz) to region w północno-wschodniej Słowacji, z bardzo małym obszarem w południowo-wschodniej Polsce (14 wsi). Spisz jest nieformalnym oznaczeniem terytorium, ale jest także nazwą jednego z 21 oficjalnych regionów turystycznych Słowacji. Region ten nie jest odrębną jednostką administracyjną, ale między końcem XI wieku a 1918 rokiem był okręgiem administracyjnym Królestwa Węgier.

Doświadczenia we wdrażaniu lokalnej strategii rozwoju na obszarze LGD Miloj Spiš

W okresie programowania 2007–2013 stowarzyszenie to będące partnerstwem publiczno-prywatnym nie uzyskało statusu LGD. Miloj Spiš działał zatem w ograniczonym zakresie wspierając finansowo ze środków własnych małe projekty w obszarze - rzemiosła, wydarzeń kulturalnych, małej infrastruktury w turystyce, odnowy przestrzeni publicznych, itp. Swoją działalność ożywił dopiero w 2014 r. powiększając obszar swojej działalności o część Parku Narodowego Słowacki Raj. W 2009 r. mieszkało tam 20 487 mieszkańców na powierzchni 177 000 km², a w 2014 r. - 34 000 mieszkańców na powierzchni 335 000 km². W grudniu 2015 r. został złożony wniosek i w listopadzie 2017 r. stowarzyszenie to uzyskało status LGD, a jego strategia rozwoju lokalnego została zatwierdzona na okres programowania UE 2014-2020 (do 2025 r.). W centrum terytorium LGD Miloj Spisz znajduje się powiatowe miasto Spišská Nová Ves, które z przyczyn formalnych (zasady tworzenia) nie mogło zostać członkiem. LGD Miloj Spiš i miasto Nowa Wieś Spiska podpisały jednak protokół współpracy obejmujący turystykę, kulturę i usługi.

LGD Miloj Spiš ma 51 partnerów, w tym: 23 gminy, 20 firm i 8 organizacji non-profit. Warunkiem członkostwa jest to, że żadna z grup interesów nie może mieć więcej niż 49% praw głosu w podejmowaniu decyzji.

Nazwa Miloj Spiš to kompozycja dwóch słów: Spiš i Miloj. SPIŠ jest bogatym historycznie, kulturowo i przyrodniczo podregionem koszyckim, a Miloj to wymarła osada rolnicza na Spiszu, z której zachowały się szczątki w postaci ruin zabudowy osadniczej, wieży kościelnej; jest pamiątką i wyraża ono wezwanie do odnowy.

Strategia rozwoju lokalnego LGD Miloj Spis

Celem strategicznym jest „Zwiększenie dynamiki rozwoju, konkurencyjności i spójności obszaru wiejskiego powiatu Spišská Nová Ves do 2025 r.”. Obejmuje on realizację dwóch priorytetów na obszarze LGD:

- PRACA - rozwój lokalnej gospodarki,
- ŚRODOWISKO - dla życia na wsi i tworzenia krajobrazów.

Priorytet PRACA obejmuje dwa zadania:

- zwiększenie zatrudnienia w Miloj Spiš,
- zwiększenie konkurencyjności lokalnych produktów i usług.

Priorytet ŚRODOWISKO - dla życia na wsi i tworzenia krajobrazów obejmuje takie cele jak:

- zwiększenie atrakcyjności gmin dla jakości życia na obszarach wiejskich,
- ograniczenie niszczenia krajobrazu oraz zachowanie i zrównoważone wykorzystanie naturalnego potencjału Miloj Spis.

W ramach priorytetu PRACA środki wsparcia finansowego przeznaczone zostały na:

- tworzenie nowych i ulepszanie warunków utrzymania istniejących miejsc pracy,
- innowacje w biznesie - nowe i innowacyjne produkty,
- zwiększenie wydajności współpracy i partnerstwa między sektorem publicznym a sektorem biznesu.

W ramach priorytetu ŚRODOWISKO wyróżniono: **finansowanie dla środowiska gminnego:**

- ukończenie infrastruktury technicznej i transportowej oraz estetyzacja osad wiejskich,

- poprawa jakości usług publicznych i obiektów cywilnych.

i **finansowanie środowiska krajobrazowego:**

- dostosowanie do skutków zmian klimatu i klęsk żywiołowych,

- dbanie o krajobraz, tworzenie i użytkowanie go przy jednoczesnym poszanowaniu warunków ochrony przyrody i środowiska.

Doświadczenia z wdrażania „Strategii Míloj Spiš 2025”

1. Doświadczenie na etapie przygotowawczym 2014–2015

- złożoność dokumentów na poziomie krajowym, złożoność warunków, niska motywacja do ponownego ubiegania się o status LGD,

- potrzeba silnego lidera w budowaniu partnerstwa, potrzeba doświadczonego facylitatora,

- złożoność i długi proces decyzyjny w samorządach miejskich oraz brak zaufania sektora biznesu do warunków pozyskiwania środków zewnętrznych ze źródeł PROW i ZPORR 2014–2020,

- trudność warunków i metodologii oraz brak wiedzy partnerów do opracowania strategii z własnymi możliwościami,

- potrzeba zewnętrznego dostawcy usług doradczych,

- brak zasobów finansowych - wymagający i nieproporcjonalnie długi czas na uzyskanie technicznego wsparcia finansowego na etapie przygotowawczym (projekt nie został jeszcze rozliczony po 3 latach),

- niesystemowe planowanie rozwoju regionalnego - wiele różnych planów, złożoność i brak zaufania do kolejnego dokumentu dotyczącego rozwoju obszarów wiejskich,

- niskie zaangażowanie i wsparcie dla regionalnych struktur wsparcia rozwoju obszarów wiejskich.

2. Doświadczenie w fazie zatwierdzania strategii LGD 2015-2017

- Strategia wypełniona w grudniu 2015 r. i zatwierdzona dopiero w listopadzie 2017 r.; czas oczekiwania - 2 lata,

- zmiana warunków i metodologii przetwarzania strategii podczas jej tworzenia,
- początkowa metodologia determinowała opracowanie prawdziwej strategii zgodnie z potrzebami terytorium, ale ostateczna strategia stała się jedynie narzędziem wdrażania PROW 2014-2020 w zatwierdzeniu zmiany strategii LGD,
- brak zaufania do partnerstwa LGD w zakresie obiektywności procesu decyzyjnego na szczeblu krajowym,
- dwa procesy oceny - wynikiem pierwszego było nieporozumienie ze strategią, rezultatem drugiego (po dwóch latach reorganizacji strategii) było zatwierdzenie strategii i uzyskanie statusu LGD.

3. Doświadczenie z wdrażania strategii 2017-2019

- wielokrotnie zamawiane aktualizacje strategii i planów działania = aktualizacja aktualizacji,
- przeprojektowanie kryteriów oceny projektu w celu zapewnienia spójności na poziomie krajowym i dla ITMS 2014 + (system składania projektów on-line). Złożoność finansowania z dwóch źródeł - PROW i ZPORR oraz opracowanie nowych dokumentów w ramach strategii wdrażania strategii finansowanej przez ZPORR,
- uzyskanie statusu LGD w listopadzie 2017 r., a biuro LGD zostało ustanowione w lipcu 2018 r. - długi czas podpisania umowy na obsługę LGD,
- umowa LGD tylko do końca października 2019 r. - niepewność, niska motywacja ludzi do pracy w LGD,
- długotrwała ocena przedłożonych projektów LGD (np. projekt pierwszego zaproszenia na terytorium złożony w lipcu 2018 r. jest nadal na etapie oceny administracyjnej).
- ponad 3 lata po uruchomieniu strategii, nabory LGD nadal nie są ogłaszane - jest to już rok 2019, a okres programowania to lata 2014–2020, więc jesteśmy już pod koniec okresu programowania,
- system zarządzania LSR radykalnie zmienił się na poziomie krajowym, co spowodowało konieczność zmiany statutu organizacji pozarządowej i wielokrotnie organizacja pozarządowa musiała zwracać się do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych Republiki Słowackiej o zatwierdzenie,
- w działalności operacyjnej biur LGD, zwrot środków finansowych w ramach wniosków o płatność jest opóźniony i bardzo nieregularny – większość LGD na Słowacji musiały skorzystać z pożyczek bankowych,

- kredyty bankowe przenoszą LGD na „Firmę w trudnej sytuacji”, którą LGD mogą wykluczyć z możliwości pozyskiwania zewnętrznych źródeł PROW i ZPORR,
- brak zasobów własnych wyklucza ubieganie się LGD o inne zasoby, w przypadku gdy istnieje obowiązek uczestnictwa finansowego, LGD mogą kierować się tylko do małych projektów ze 100% finansowaniem zewnętrznym,
- godziny pracy nad innymi projektami nie są uzasadnione wydatkami, co komplikuje warunki umów o pracę (dodawanie i redukcja obciążeń),
- ocena kwalifikowalności wydatków na wynagrodzenie przez Ministerstwo jest subiektywna i skutkuje nieuznaniem wydatków na wynagrodzenia.

4. Wnioski końcowe dotyczące LGD Miłoś Spis

- 3,5 roku „trudnej walki” o zatwierdzenie strategii i uzyskanie statusu LGD,
- dwa lata przed końcem okresu programowania, LGD nie ogłaszają naborów i nie wykorzystują posiadanych zasobów,
- wielka niepewność w zakresie działania biura LGD i hazardu z zasobami ludzkimi,
- częste zmiany, surowość i elastyczność systemu zarządzania LSR,
- niezgodność i złożoność dwóch źródeł finansowania: ZPORR i PROW.
- zagrożenie dla wdrażania zasad LEADER.

Dzieło Kolpinga

Dzieło Kolpinga jest zorganizowaną wspólnotą katolicką, zrzeszającą lokalne stowarzyszenia zwane Rodzinami Kolpinga.

Misja Dzieła Kolpinga w Polsce brzmi: Jako chrześcijanie trwamy mocni w wierze, troszczymy się o rodzinę, doceniamy wartość i godność pracy oraz pomagamy lokalnym społecznościom.

Dzieło Kolpinga prowadzi szeroką działalność na rzecz lokalnych środowisk, a w szczególności osób najbardziej potrzebujących wsparcia m.in. bezrobotnych, młodzieży i dzieci, seniorów. Działania nasze opierają się na zasadzie „pomocy dla samopomocy”. Oznacza to, że nie tylko staramy się zaspokoić najpilniejsze potrzeby, ale chcemy, by udzielane przez nas wsparcie angażowało potrzebujących

w rozwiązywanie własnych problemów, wyzwalało ich inicjatywę i stwarzało im możliwości do dalszego samodzielnego działania.

Kolping to sposób na życie i działanie.

Nadrzędnym celem Dzieła Kolpinga jest wyrobienie w każdym umiejętności kształtowania swojego życia w sposób godny i odpowiedzialny. Dlatego nasi członkowie rozwijają swoje zdolności, by móc realizować się w różnych dziedzinach życia oraz przyczyniać do rozwiązywania konkretnych problemów społeczności, w których żyją.

AKTUALNE PROJEKTY

1. Skuteczna partycypacja publiczna NGO

Skuteczna partycypacja publiczna NGO – partnerski projektu Związku Centralnego Dzieła Kolpinga w Polsce i Stowarzyszenia Rozwoju Karier Doktorantów i Doktorów POLDOC ma na celu rozwój potencjału małopolskich organizacji pozarządowych w procesie stanowienia prawa. Stąd też projekt skierowany jest do przedstawicieli i przedstawicielek małopolskich NGO – członków, pracowników jak i wolontariuszy.

Diagnoza wykazała potrzeby edukacyjne przedstawicieli małopolskich NGO w obszarze rozwoju kompetencji niezbędnych do skutecznego uczestniczenia w procesie stanowienia prawa takie jak kompleksowy rozwój wiedzy eksperckiej, prawniczej w różnych dziedzinach, niezbędnej do aktywnej partycypacji w pracach ciał dialogu społecznego i obywatelskiego wzrost wiedzy w zakresie procedur funkcjonowania ciał dialogu społecznego i obywatelskiego, praw i obowiązków NGO w procesie stanowienia prawa, praw i obowiązków przedstawicieli administracji publicznej w procesie stanowienia prawa rozwój umiejętności formułowania argumentów, stanowisk, opinii z wykorzystaniem wiedzy prawnej rozwój umiejętności reprezentowania szerszych grup społecznych środowiska rozwój postaw nastawionych na dialog oraz współpracę.

W projekcie „Skuteczna partycypacja publiczna NGO” zaplanowano 4 obszary zadaniowe odpowiadające 4 aspektom rozwoju kompetencji w zakresie skutecznej partycypacji w procesie stanowienia prawa tj.:

1. edukacja partycypacyjna - (TEORIA) nabycie i rozwój wiedzy z zakresu procesu legislacji w różnych dziedzinach prawa poprzez szkolenia, newsletter oraz podręcznik partycypacji publicznej

2. doświadczenie partycypacyjne - (EKSPERYMENT) ćwiczenia z zakresu uczestnictwa w różnych formach stanowienia prawa poprzez seminaria konsultacyjne

3. praktyka partycypacyjna - (PRAKTYKA) dostarczenie wiedzy, rozwiązań uczestnikom projektu w zakresie praktycznego uczestnictwa w procesie stanowienia prawa poprzez wsparcie w zakresie konsultacji społecznych i konsultacji prawnych

4. obserwacja procesu partycypacji - (REFLEKSJA) refleksja nad rozwiązaniami, formami uczestnictwa NGO w procesie stanowienia prawa, przekazywanie doświadczenia, szukanie lepszych rozwiązań poprzez udział w Akademii partycypacji publicznej.

Wszelkie działania będą realizowane na terenie Małopolski w okresie 30 miesięcy tj. do końca marca 2020 r.

Projekt „Skuteczna partycypacja publiczna NGO” jest współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Działania 2.16 Usprawnienie procesu stanowienia prawa (Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój -PO WER).

ZREALIZOWANE PROJEKTY

Seniorzy dla demokracji

Projekt przeciwdziałal wykluczeniu społecznemu, publicznemu i cyfrowemu 300 seniorów i dotyczył rozwoju 5 Kolpingowskich Klubów Seniora (KKS) w woj. podkarpackim, małopolskim i opolskim, stanowiących punkty wsparcia aktywności lokalnej osób w wieku 60+, poprzez tworzenie samopomocowych grup, rozwój form samoorganizacji seniorów, poradnictwo prawne i obywatelskie, kursy komputerowe oraz transfer dobrych praktyk od działającego z sukcesami Partnera z Ukrainy. Projekt zakładał powstanie 5 samowystarczalnych KKS działających wolontaryjnie w 3 wymiarach:

a) seniorzy dla seniorów poprzez-samopomoc i samoorganizację minimum 50 osób

b) seniorzy dla otoczenia poprzez-aktywizację społeczną w ramach akcji i porad obywatelskich w środowiskach lokalnych dla min 300 osób

c) seniorzy u seniorów poprzez wymianę doświadczeń w ramach kongresu KKS z udziałem 40 osób. oraz Partnera z Ukrainy.

Nowatorskie podejście w ramach projektu polegało na aktywizacji społecznej seniorów przez samopomoc, samoorganizację i wykorzystywanie mechanizmów demokratycznych. w celu przeciwdziałania wykluczeniu osób 60+. działania projektowe były realizowane od kwietnia 2014 do grudnia 2015 r.

Projekt był realizowany w ramach Programu Obywatele dla Demokracji finansowanego z Funduszy EOG.

Projekt „U nas w gminie konsultujemy! Partycypacja obywatelska poprzez konsultacje społeczne”

Od lutego 2014 r. do lutego 2015 r. Związek Centralnym Dzieła Kolpinga w Polsce wraz z Partnerem - Gminą Dębno realizował projekt „U nas, w gminie konsultujemy! Partycypacja obywatelska poprzez konsultacje społeczne”, współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego. Działania projektowe miały na celu wzmocnienie w Gminie Dębno procesów współdecydowania i współkształtowania polityk lokalnych przez Urząd Gminy, 13 jednostek pomocniczych oraz 16 organizacji pozarządowych poprzez nabycie nawyku stosowanie mechanizmów konsultacyjnych na przykładzie konsultacji społecznych 14 dokumentów publicznych. Projekt będzie realizowany przez 12 miesięcy.

Wśród działań projektowych zrealizowano m.in. kampanię informacyjno-promocyjną dotyczącą roli konsultacji społecznych oraz szkolenia skierowane do:

- pracowników Urzędu Gminy zajmujących się organizacją procesu konsultacji, dotyczące idei partycypacji publicznej, ram prawnych, diagnozy lokalnych problemów, prowadzenia spotkań z mieszkańcami, inicjowania konsultacji oraz
- sołtysów, członków rad, organizacji pozarządowych w zakresie upowszechniania narzędzi /technik konsultacji społecznych.

Ponadto zrealizowano wizytę studyjną w gminach aktywnie prowadzących konsultacje społeczne, przygotowano uchwałę o konsultacjach społecznych, przeprowadzono proces konsultacji statutów sołectw oraz Strategii Rozwoju Gminy Dębno na lata 2015-2020, przeprowadzono konsultacji on-line, oraz zrealizowano wsparcie doradcze w obszarze narzędzi oraz technik konsultacji społecznych, publikacja dobrych praktyk.

Profesjonalne małopolskie NGO

Celem projektu realizowanego w okresie od czerwca do grudnia 2014 r. była profesjonalizacja minimum 100 małopolskich organizacji pozarządowych (NGOs) i ich 200 przedstawicieli przez wzmocnienie działań i oferty dwóch Centrów Wsparcia NGOs, a ponadto utworzenie 5 NGOs oraz promocja aktywności obywatelskiej i zaangażowania w życie publiczne wśród min. 65 liderów lokalnych w ciągu 7 miesięcy.

Cel został osiągnięty przez realizację sprzyjającego integracji, sieciowaniu i poprawie przepływu informacji w ramach małopolskiego III sektora programu edukacyjnego w zakresie:

- podstawowym (2 Inkubatory NGO, 5 spotkań edukacyjnych w ramach Lokalnej Akademii Obywatelskiej, 82h doradztwa ekspertów, 6 szkoleń (56h, 84 miejsca), informatorium dla NGO (2 biblioteczki, 14 wydań newslettera, strona internetowa),
- zindywidualizowanym (coaching szkoleniowo-doradczy 3 NGO (śr.15h/NGO), benchmarking - audyt przyjacielski dla 2 NGO prowadzony przez wiodące małopolskie NGO (4h/NGO), networking-2 spotkania branżowe/tematyczne dla min. 24 przedstawicieli NGO).

Wsparcie skierowane było do członków, wolontariuszy i pracowników NGO oraz liderów lokalnych-członków wspólnoty lokalnej zainteresowanych założeniem NGO i/lub podniesieniem swego zaangażowania w życie społeczne, działania NGO i obywatelskie oraz rozwiązywanie lokalnych problemów. Realizacja działań wzmacniających obywatelskie przygotowanie merytoryczne i zapożyczenie lokalnych liderów we współpracy z 5 Jednostkami Samorządu Terytorialnego w ramach Lokalnej Akademii Obywatelskiej włączył w projekt członków wspólnoty lokalnej i wpłynął na rozwój jej kapitału społecznego i rozwiązanie problemu niskiej partycypacji społecznej oraz niewystarczającej skuteczności i jakości działań organizacji obywatelskich, którym zaproponowane zostały również szkolenia/porady z zakresu metod i narzędzi diagnozy lokalnej dla trafniejszego identyfikowania potrzeb lokalnych.

Inicjatywa wzmocniła efektywność działania Związku Centralnego Dzieła Kolpinga w Polsce jako organizacji federacyjnej działającej od lat na poziomie wojewódzkim i krajowym na rzecz wspierania organizacji członkowskich oraz dobrej współpracy z administracją publiczną w oparciu o swe lokalne struktury - Stowarzyszenia Rodzina Kolpinga.

Projekt był współfinansowany w ramach Programu Fundusz Inicjatyw Obywatelskich.

Ochotnicza Straż Pożarna

Ochotnicza Straż Pożarna (OSP) – umundurowana, wyposażona w specjalistyczny sprzęt jednostka ratownicza, przeznaczona w szczególności do walki z pożarami, klęskami żywiołowymi i innymi zagrożeniami.

Pierwsze wzmianki o ratownictwie ogniowym pojawiają się w Polsce już w średniowieczu. Pierwsze zorganizowane jednostki pożarnicze, będące prekursorami obecnej OSP, powstały w drugiej połowie XIX w. równolegle we wszystkich trzech zaborach. W Galicji pierwsza „Ochotnicza Straż Ogniowa” została założona w 1865 w Krakowie z inicjatywy Towarzystwa Wzajemnych Ubezpieczeń w Krakowie. Działalność poszczególnych straży ogniowych w Królestwie Polskim nie była skoordynowana ze sobą, większość straży działała na podstawie obowiązujących tylko ją przepisów zatwierdzanych specjalnie dla nich przez władze państwowe. Zbiór takich przepisów dotyczących tylko straży łukowskiej przedstawił w artykule Rafał Dmowski.

Po odzyskaniu niepodległości, we wrześniu 1921 związki strażackie połączyły się w *Główny Związek Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej*. Na koniec 1923 w skład Związku Głównego wchodziły następujące związki wojewódzkie lub związki o charakterze ponadwojewódzkim: Floriański (koordynował straże z terenu trzech województw – warszawskiego, wołyńskiego i poleskiego), Małopolski, Wielkopolski, Pomorski, Cieszyński, Krakowski, Wileński, Lubelski, Nowogródzki, Łódzki, Białostocki i Kielecki. W 1949 związek ten został przez ówczesne władze rozwiązany, po czym reaktywowany w 1956. W 1992 zmienił nazwę na Związek Ochotniczych Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej.

Problemem w odtwarzaniu dziejów poszczególnych OSP w kraju jest w wielu przypadkach brak źródeł archiwalnych potwierdzających istnienie danej straży.

Do głównych celów i zadań OSP należą:

1. prowadzenie działalności mającej na celu zapobieganie pożarom oraz współdziałanie w tym zakresie z Państwową Strażą Pożarną, organami samorządowymi i innymi podmiotami,
2. udział w akcjach ratowniczych przeprowadzanych w czasie pożarów, zagrożeń ekologicznych związanych z ochroną środowiska, wypadków oraz innych klęsk i zdarzeń,
3. informowanie ludności o istniejących zagrożeniach pożarowych i ekologicznych oraz sposobach ochrony przed nimi,
4. upowszechnianie, w szczególności wśród członków, kultury fizycznej i sportu oraz prowadzenia działalności kulturalnej i oświatowej,
5. wykonywanie zadań wynikających z przepisów o ochronie przeciwpożarowej,

6. działania na rzecz ochrony środowiska,
7. wspomaganie rozwoju społeczności lokalnych na własnym terenie,
8. wykonywanie innych zadań określonych w statucie OSP,
9. występy na zawodach sportowo-pożarniczych.

Przy OSP działają *Jednostki Operacyjno-Techniczne* będące odpowiednikami jednostek ratowniczo-gaśniczych PSP. Osoby wyznaczone do działania w strukturach takiej jednostki muszą być w wieku 18-65 lat, mieć aktualne badania lekarskie, ukończyć przeszkolenie pożarnicze odpowiednie do zajmowanej funkcji. Skład JOT po zaalarmowaniu i zebraniu się w remizie, zostaje skierowany w miejsce zagrożenia i bierze bezpośredni udział w działaniach ratowniczych.

Przy ochotniczych strażach pożarnych powoływane są również Młodzieżowe Drużyny Pożarnicze (MDP), które stanowią w pewnym sensie przyszłe kadrowe zaplecze każdej jednostki. Młodzieżowa drużyna pożarnicza jest integralną częścią składową danej jednostki OSP. Osoby działające w takiej drużynie poznają zasady funkcjonowania ochrony przeciwpożarowej w Polsce, zapoznają się ze sprzętem będącym na wyposażeniu danej OSP, uczą się zachowania w sytuacjach niecodziennych, od najmłodszych lat wyrabiają w sobie poczucie odpowiedzialności, uczą się opanowania, dyscypliny, a także podnoszą swoją sprawność fizyczną poprzez udział w zawodach sportowo-pożarniczych.

Ochotnicze straże pożarne zajmują się również szeroko rozumianą działalnością kulturalną i wychowawczą. W wielu jednostkach powstały sekcje sportowe, zespoły teatralne, działają orkiestry strażackie, zespoły instrumentalno-wokalne, świetlice środowiskowe, izby tradycji, a także z OSP współpracuje wiele lokalnych stowarzyszeń o różnych zainteresowaniach. Niektóre jednostki OSP zajmują się szkoleniami z zakresu pierwszej pomocy, są organami prowadzącymi miejscowe szkoły, przejęte po zlikwidowanych szkołach gminnych.

W Polsce jest zarejestrowanych 15785 ochotniczych straży pożarnych. W poszczególnych województwach przedstawia się to następująco:

1. dolnośląskie – 738
2. kujawsko-pomorskie – 818
3. lubelskie – 1585
4. lubuskie – 349
5. łódzkie – 1396

6. małopolskie – 1335
7. mazowieckie – 1875
8. opolskie – 543
9. podkarpackie – 1241
10. podlaskie – 673
11. pomorskie – 537
12. śląskie – 977
13. świętokrzyskie – 853
14. warmińsko-mazurskie – 585
15. wielkopolskie – 1828
16. zachodniopomorskie – 450

Stowarzyszenie Korona Północnego Krakowa

KRÓTKA HISTORIA, OBSZAR I ZAKRES DZIAŁANIA

Stowarzyszenie Korona Północnego Krakowa zostało powołane 9 marca 2006 roku, członkami założycielami byli przedstawiciele społeczności lokalnej 7 podkrakowskich gmin: Igołomia-Wawrzeńczyce, Kocmyrzów-Luborzyca, Liszki, Michałowice, Wielka Wieś, Zabierzów i Zielonki, położonych na północ od Krakowa i tworzących „koronę” tego królewskiego miasta. Od 1 lipca 2015 roku nasz teren działania obejmuje obszar pięciu graniczących z Krakowem gmin: Igołomia-Wawrzeńczyce, Kocmyrzów-Luborzyca, Michałowice, Wielka Wieś i Zielonki. Obszar tych 5 gmin to 292 km² (29 153 ha), łączna liczba ludności wynosi 63 155 osób.

W 2006 roku impulsem, który zainicjował proces tworzenia LGD było uruchomienie I Schematu Pilotażowego Programu LEADER+. W latach 2009-2015 realizowaliśmy działania w ramach osi 4 LEADER Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju w ramach PROW 2007-2013. Prowadziliśmy nabory wniosków zarówno na działania prospołeczne, o niekomercyjnym charakterze, jak również na działania skierowane dla przedsiębiorców. Zorganizowaliśmy 24 konkursy, wpłynęły łącznie 282 wnioski, spośród których udało się zrealizować i rozliczyć 113 projektów.

Aktualnie prowadzimy konkursy w ramach poddziałania „Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność” objętego PROW 2014-2020.

NASZE CELE

Stowarzyszenie Korona Północnego Krakowa realizuje działania, które przyczyniają się do wzrostu atrakcyjności i rozwoju gospodarczego całego obszaru LGD poprzez aktywizację społeczeństwa i wykorzystanie unikalnych walorów historycznych, kulturowych i przyrodniczych obszaru. Głównymi celami Stowarzyszenia są m.in.: działania na rzecz rozwoju obszarów wiejskich (zwłaszcza 5 podkrakowskich gmin), wpieranie udziału organizacji pozarządowych w promocji i rozwoju obszarów wiejskich, aktywizowanie i integrowanie lokalnej społeczności, promowanie regionu i produktów lokalnych, podejmowanie inicjatyw na rzecz ochrony, promocji i edukacji dotyczącej bogactwa dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego, rozwój turystyki.

Nasza organizacja aktywnie działa na rzecz rozwoju obszarów wiejskich poprzez wykorzystywanie środków finansowych z programów unijnych i nie tylko. Od początku istnienia sięgamy po różnego typu środki finansowe (unijne oraz krajowe), które pozwalają na realizację projektów edukacyjnych, artystycznych, proekologicznych oraz rozwijających działalność gospodarczą oraz pozarządową.

PRZYKŁADY PROJEKTÓW I INICJATYW, CZYLI CO UDAŁO SIĘ ZROBIĆ:

W ramach PROW 2007-2013 przy wykorzystaniu dotacji dostępnych przez naszą LGD udało się zrealizować 113 projektów o łącznej wartości blisko 10 000 000,00 zł. Nie udało by się tego osiągnąć bez aktywności i zaangażowania wielu osób, organizacji i instytucji, które zrealizowały tak wiele interesujących i przede wszystkim pożytecznych projektów, które poprawiły jakość życia naszych „Małych Ojczyzn”. Sami także jako LGD prowadziliśmy liczne działania promocyjne i aktywizujące lokalną społeczność. Między innymi zorganizowaliśmy 4 konferencje naukowe o tematyce historycznej, wydaliśmy publikacje pokonferencyjne, przeprowadziliśmy konkursy: fotograficzny, rękodzielniczy, plastyczny oraz wiedzy o UE. Przy współpracy z NCK w Krakowie zorganizowaliśmy wystawę prac konkursu fotograficznego, a także wydaliśmy album ze zdjęciami. Naszą chlubą i dumą był wydawany kwartalnik „Lokalności” oraz sztandarowe realizowane corocznie wydarzenie- Festiwal Kulinaryny z udziałem kół gospodyń wiejskich z naszego terenu. Impreza ta niezmiennie od 5 lat cieszy się dużym zainteresowaniem lokalnej społeczności.

We współpracy z organizacjami z terenu Województwa Małopolskiego i Mazowieckiego realizowaliśmy tzw. projekty współpracy. Między innymi w ramach

projektu Multimedialne Centrum Edukacji Lokalnej udało się zorganizować cykl kursów związanych z dziedzictwem historycznym i kulturowym, kurs komputerowy, bezpłatne doradztwo prawne i księgowe dla przedstawicieli lokalnych NGOs.

Wspólnie z 8 małopolskimi lokalnymi grupami działania stworzyliśmy portal i aplikację mobilną promującą walory turystyczno-krajobrazowe północno-zachodniej Małopolski-ZachodniaMałopolska.pl.

Projekt „Grajmy i tańczmy razem” umożliwił wymianę muzycznych i tanecznych doświadczeń pomiędzy orkiestrami dętymi i formacjami tanecznymi z naszego terenu oraz obszaru powiatu wielickiego.

W ramach realizacji projektu z Funduszu Inicjatyw Obywatelskich w 2011 roku powstało nowatorskie i atrakcyjne narzędzie promocji i edukacji, czyli gra planszowa pn. „Moja Mała Ojczyzna Korona Północnego Krakowa”. Dzięki tej inicjatywie stworzyliśmy grę, która poprzez zabawę edukuje i pomaga odkryć bogactwo dziedzictwa kulturowego, historycznego i przyrodniczego naszego terenu.

W 2012 roku realizowany przez naszą organizację projekt o tematyce proekologicznej „Energia z kosza” został uznany najlepszym Eko Projektem 2012 roku w konkursie organizowanym przez WFOŚiGW w Krakowie. W ramach projektu uczniowie podkrakowskich gimnazjów odwiedzili łamusownię i składowisko Barycz, a następnie tworzyli makiety zbiorczych punktów gromadzenia odpadów. Wygrane w ramach konkursu środki finansowe zostały przeznaczone na kolejny edukacyjno-ekologiczny projekt.

Przedsięwzięcie, z którego jesteśmy szczególnie dumni to zrealizowany w roku 2017

w ramach Funduszu Inicjatyw Obywatelskich projekt pn. „Lideratorium-Akademia Lokalnych Liderów”. Uczestnicy projektu – lokalni liderzy wzięli udział w cyklu szkoleń obejmujących 7 warsztatów i doradztwo z zakresu edukacji obywatelskiej i konsultacji społecznych. Następnie lokalni animatorzy mieli za zadanie zawiązać współpracę międzysektorową oraz samodzielnie zrealizować i rozliczyć projekt angażujący 50 osób. Pozwoliło to uczestnikom projektu wykorzystać w praktyce wiedzę teoretyczną zdobytą podczas szkoleń. Była to niewątpliwie cenna lekcja aktywizacji lokalnych liderów, o czym mieliśmy okazję przekonać się w roku 2018.

Od tego właśnie roku realizujemy, jako Ośrodek Działaj Lokalnie Program „Działaj Lokalnie” dofinansowany ze środków Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności realizowanego przez Akademię Rozwoju Filantropii w Polsce. W ramach realizacji tego przedsięwzięcia ogłosiliśmy konkurs na realizację zadań mających na celu aktywizowanie lokalnych społeczności wokół różnych celów o charakterze dobra

wspólnego. Wspierane są projekty inicjujące współpracę pomiędzy mieszkańcami. W ramach konkursu z 2018 roku podpisano 10 umów z lokalnymi organizacjami działającymi na terenie Stowarzyszenia. Realizowane były projekty m.in. z zakresu edukacji dzieci dot. zasad bezpieczeństwa na drodze, zorganizowano zajęcia sportowe dla mieszkańców, zajęcia rękodzielnicze czy dyskusyjny klub filmowy.

CO SIĘ DZIEJE AKTUALNIE ORAZ NASZE PLANY NA PRZYSZŁOŚĆ

W roku bieżącym również 10 grantobiorców będzie realizować swoje pomysły w ramach Programu „Działaj Lokalnie”. Podobnie jak w roku poprzednim tematyka projektów jest bardzo różnorodna: od kursów udzielania pierwszej pomocy, poprzez organizację warsztatów teatralnych, zajęć sportowych, dziennikarskich, zbieranie rodzinnych pamiątek po odkrywaniu uroków polskiej wsi i upiększanie naszych miejscowości.

Aktualnie w ramach poddziałania „Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność” objętego PROW na lata 2014-2020 prowadzimy nabory wniosków na działania skierowane do przedsiębiorców oraz organizacji pozarządowych i gmin.

Dziewiętnastu grantobiorców realizuje 3 tematyczne projekty grantowe, których celem jest zachowanie dziedzictwa lokalnego obszaru LSR poprzez doposażenie w stroje i instrumenty muzyczne podmiotów działających na rzecz szerzenia lokalnej kultury i dziedzictwa lokalnego na obszarze LGD; rozwój ogólnodostępnej i niekomercyjnej infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej na obszarze LGD; zachowanie dziedzictwa lokalnego obszaru LSR poprzez wydanie przez grantobiorców różnego typu publikacji z zakresu ochrony, zachowania, promocji dziedzictwa lokalnego.

Aktualnie realizujemy także tzw. projekt własny pn. "Spichlerz Koronny"-wdrożenie oraz promocja marki lokalnej LGD Stowarzyszenie Korona Północnego Krakowa".

Nasza marka lokalna Spichlerz Koronny została stworzona jako narzędzie do promocji lokalnego dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego oraz obszaru LGD Stowarzyszenie Korona Północnego Krakowa. Znak promocyjny marki oraz opracowana strategia marketingowa, którą w ramach niniejszego projektu wdrażamy ma za zadanie służyć promocji produktów bazujących na lokalnej przyrodzie i kulturze, które staną się wyróżnikiem regionu.

W ramach realizacji projektu pn. „Spichlerz Koronny” udało nam się już zorganizować spotkania informacyjno-promocyjne na temat wdrażania marki,

przeprowadzić nabór wniosków o przyznanie znaku oraz przygotować materiały informacyjno-promocyjne oraz gadżety reklamujące projekt.

Nie zapominamy także o projektach edukacyjnych- kontynuowany jest aktualnie projekt współpracy pt. „Multimedialne Centrum Edukacji Lokalnej-Multicel”, którego głównym celem jest wzmocnienie kapitału społecznego i umiejętności przedsiębiorczych mieszkańców LGD. W ramach tego przedsięwzięcia przeprowadziliśmy do tej pory kurs barmański, kelnerski i florystyczny. W planach mamy jeszcze organizację m.in. kursu językowego, komputerowego czy kursu na pracownika administracyjno-biurowego.

Nasze najbliższe plany na przyszłość to m.in. wdrażanie następnego projektu własnego pn. „Lokalności-targi produktów lokalnych” – promocja lokalnych produktów z terenu LGD” oraz realizacja kolejnych projektów współpracy, w tym projektu międzynarodowego z Estończykami.

W tym miejscu warto wspomnieć właśnie o naszej współpracy z innymi krajami, nie tylko członkami UE. Atrakcyjne położenie w sąsiedztwie Krakowa przyciąga na nasz teren gości z zagranicy. Od ponad 13 lat funkcjonowania naszej organizacji byliśmy gospodarzami wizyt studyjnych m.in. dla Gruzinów, Estończyków, Macedończyków czy przedstawicieli Serbii oraz Bośni i Hercegowiny.

Aby bliżej poznać naszą organizację i jej działania zapraszamy serdecznie do odwiedzenia naszej strony internetowej <http://koronakrakowa.pl/> oraz serwisu Facebook <https://www.facebook.com/KoronaPolnocnegoKrakowa/>.

Związek Młodzieży Wiejskiej

Związek Młodzieży Wiejskiej to organizacja zrzeszająca osoby do 35 roku życia. Działamy na arenie kraju od 1928 roku reprezentując interesy młodzieży z obszarów wiejskich oraz małych miasteczek. Historia ZMW to historia młodych dziewcząt i chłopców, którzy scenariuszami życia uświetniali imię organizacji, ale również prezentowali postawy patriotyczne, postępowe czy prospołeczne wpływające na rozwój naszej Ojczyzny. Często te historie miały charakter heroicznych wyzwań, gdy młodym ludziom przychodziło stanąć do walki o wolność kraju zasilając oddziały m. in. Batalionów Chłopskich. Działaczom ZMW Polskość kojarzyła się nie tylko z przywiązaniem do narodu, ale przede wszystkim z równym traktowaniem ogółu obywateli bez względu na płeć, stan zamożności czy pochodzenie. Młodzi ludzie z ZMW często musieli podejmować walkę o sprawiedliwy dostęp do edukacji, pracy

czy ziemi dla młodych rolników. Sprawiedliwość społeczna wyznacza granice dla sumienia działaczy ZMW by nie zapominać o tych, którzy mogą zostać wykluczeni ze społeczeństwa obywatelskiego.

Możliwość organizowania się sprzyja budowaniu relacji między ludźmi a zarazem wzmacnia głos organizacji. Dzięki ZMW młodzi ludzie mogą realizować swoje pasje i zainteresowania, ale również zdobywać nowe kwalifikacje i poszerzać horyzonty. Możliwość rozwoju osobowościowego sprawia, że działacze Związku Młodzieży Wiejskiej mają możliwość korzystania z dóbr jakie stwarza rozwój Polski, a także członkostwo w Unii Europejskiej.

Dokąd zmierza Związek Młodzieży Wiejskiej? ZMW cały czas się z mienia obecnie możemy powiedzieć, że z organizacji 1.9 stajemy się nowoczesną organizacją w wersji 2.0. Staje się tak dzięki ciągłej wymianie pokoleń a co za tym idzie poruszaniu problemów, które nurtują młodzież współcześnie. W naszych działaniach nie zapominamy o bezrobociu wśród młodych, które obejmuje co raz większą część młodej populacji. Pamiętamy również o ekonomii społecznej, dającej dodatkowe możliwości pracy czy rozwoju kwalifikacji. Kwestią istotną w działaniach ZMW jest pełnowartościowy udział młodych ludzi w życiu obywatelskim zarówno w naszym kraju jak i Europie. Dziś w kosmopolitycznym Świecie jesteśmy wiodącą organizacją korzystającą z wymian międzynarodowych czy staży zagranicznych dla młodych ludzi.

Od 2000 r. ZMW jest pełnoprawnym członkiem **Europejskiej Federacji Organizacji Młodzieżowych (EFYSO)** zrzeszającej kilkadziesiąt organizacji młodzieżowych z niemal wszystkich krajów Europy. Działalność w EFYSO pozwoliła jeszcze pełniej realizować takie cele ZMW jak: działania na rzecz integracji europejskiej, pomoc młodym ludziom w realizacji ich aspiracji życiowych itp.

Działalność ZMW – dobre praktyki

Aktywna Wioska – Związek Młodzieży Wiejskiej, zrealizował pilotażowego projekt - Aktywna Wioska. Projekt kierowany był do młodych liderów działających na rzecz rozwoju obszarów wiejskich i lokalnych społeczności. Projekt o charakterze szkoleniowym obejmuje tematykę:

- różnicowania prowadzonej działalności w kierunku pozarolniczym
- tworzenia i rozwoju mikroprzedsiębiorstw.

Celem projektu była identyfikacja, analiza i rozpowszechnianie oraz wymiana informacji, wiedzy z zakresu rozwoju obszarów wiejskich, wśród wszystkich zainteresowanych – zarówno na poziomie lokalnym, regionalnym jak i krajowym.

Celem pośrednim była natomiast podniesienie efektywności działań związanych z wdrażaniem Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 – 2013.

W ramach seminariów omówiono możliwości i zakres działań możliwych do podjęcia przez młode osoby w sektorze:

- usług dla gospodarstw rolnych lub leśnictwa;
- usług dla ludności;
- sprzedaży hurtowej i detalicznej;
- rzemiosła lub rękodzielnictwa;
- robót i usług budowlanych oraz instalacyjnych;
- usług turystycznych oraz związanych ze sportem, rekreacją i wypoczynkiem;
- usług transportowych;
- usług komunalnych;
- przetwórstwa produktów rolnych lub jadalnych produktów leśnych;
- magazynowania lub przechowywania towarów;
- wytwarzania produktów energetycznych z biomasy;
- rachunkowości, doradztwa lub usług informatycznych.

„Centra Inicjatyw Ekonomii Społecznej w województwie mazowieckim” była wielopoziomowym i innowacyjnym projektem, skierowanym do mieszkańców województwa mazowieckiego, będących członkami i/lub pracownikami organizacji pozarządowych. Projekt współfinansowany był ze środków Unii Europejskiej, Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Priorytetu VII: Promocja Integracji Społecznej, Działanie 7.2 Przeciwdziałanie wykluczeniu i wzmocnienie sektora ekonomii społecznej, Poddziałanie 7.2.2 „Wsparcie ekonomii społecznej” Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013.

Głównym celem projektu „Centra Inicjatyw Ekonomii Społecznej w województwie mazowieckim” było wzmocnienie podmiotów wspierających i realizujących usługi wobec podmiotów ekonomii społecznej oraz budowanie funkcjonalnego otoczenia sprzyjającego ich rozwojowi poprzez objęcie specjalistycznym wsparciem szkoleniowym 500 członków organizacji pozarządowych.

W ramach projektu zorganizowano dwudniowe warsztaty szkoleniowe dla pracowników i/lub członków podmiotów ekonomii społecznej z zakresu, który obejmował:

- problematykę ekonomii społecznej,
- zarządzanie zasobami ludzkimi,
- doskonalenie umiejętności interpersonalnych,
- budowanie partnerstwa,
- zarządzanie finansami,
- pozyskiwanie funduszy na działalność organizacji,
- podstawy zarządzania projektami.

Szkolenia przeznaczone były dla członków i/lub pracowników:

- nowopowstałego NGO, działającego do 1 miesiąca,
- NGO działającego do 24 miesięcy,
- NGO działającego powyżej 12 miesięcy, o przychodach za poprzedni rok poniżej 100.000 zł,
- NGO z terenów gmin wiejskich i miejsko-wiejskich do 25 tyś. mieszkańców,

W projekcie uczestniczyć mogły osoby dorosłe będące:

- a) członkami i/lub pracownikami (umowa o pracę/umowa cywilnoprawna/wolontariat) organizacji pozarządowych posiadających siedzibę na terenie województwa mazowieckiego,
- b) osobami bezrobotnymi,
- c) osobami nieaktywnymi zawodowo,
- d) osobami uczącymi się lub kształcącymi się,
- e) osobami pracującymi.

Ponadto w ramach realizowanego projektu powstało 6 Inkubatorów Ekonomii Społecznej położonych w różnych regionach województwa mazowieckiego – Lipsko, Płock, Pułtusk, Skórzec, Wąsewo, Zwoleń, które pełnią rolę centrów informacji dla organizacji pozarządowych. W IES pracują Specjaliści ds. ekonomii społecznej, którzy udzielą niezbędnych informacji z zakresu księgowości, prawa czy marketingu dotyczących działalności organizacji pozarządowych. Każdy może przyjść do biura IES i skorzystać z doradztwa bezpłatnie!!! Specjaliści prowadzą spotkania informacyjne w jednostkach samorządu terytorialnego, siedzibach Stowarzyszeń, Fundacji, OSP itd. w celu zaprezentowania możliwości jakie dają Inkubatory oraz zapoznać z problematyką ekonomii społecznej i zachęcić do rozwoju organizacje już działające na terenie

województwa. Inkubatory Ekonomii Społecznej wyposażone są w niezbędny sprzęt biurowy, tj.: komputer, ksero, drukarka, faks, z których każdy może skorzystać bezpłatnie.

Krajowe Zrzeszenie Ludowe Zespoły Sportowe

Krajowe Zrzeszenie Ludowe Zespoły Sportowe jest związkiem stowarzyszeń kultury fizycznej. Jest ogólnopolską organizacją działającą w zakresie sportu, rekreacji i turystyki na rzecz mieszkańców wsi i miast, do którego należy 16 zrzeszeń wojewódzkich, których członkami są gminne i powiatowe zrzeszenia LZS oraz kluby (w tym UKS/ULKS).

W 2015 roku Krajowe Zrzeszenie LZS skupiało ponad 246 tysięcy członków, z tego ponad 172 tys. to młodzież do lat 18. Członkowie Zrzeszenia zorganizowani są w 7500 jednostkach (ogniwach), z czego 4845 to kluby sportowe z osobowością prawną. Zrzeszenie zorganizowało w 2015 roku ponad 112 tys. imprez, w których udział wzięło około 5 milionów uczestników.

Krajowe Zrzeszenie, wspólnie z zrzeszeniami wojewódzkimi i klubami, w ramach realizowanego systemu szkolenia sportowego młodzieży, każdego roku organizuje od 18 do 20 imprez mistrzowskich, w których o tytuły mistrzów LZS walczą w różnych kategoriach wiekowych: lekkoatleci, kolarze, zapaśnicy, łucznicy, ciężarowcy, tenisiści stołowi czy kajakarze – wielu z nich to czołowi zawodnicy w kraju i na świecie. Organizuje również zgrupowania sportowe dla kadry Zrzeszenia w 8 dyscyplinach, wspiera działalność klubów programem WLKS (Wiodące Ludowe Kluby Sportowe) i OSSM (Ośrodki Szkolenia Sportowego Młodzieży). Kluby Zrzeszenia szkolą w 58 sportach tysiące młodzieży, która uczestniczy w systemie współzawodnictwa sportowego prowadzonego przez Ministerstwo Sportu i Turystyki. Co roku w tym współzawodnictwie punkty zdobywa ponad 700 naszych klubów.

Nasza działalność opiera się na dziesiątkach tysięcy działaczy sportowych, wolontariuszy, którzy często kosztem własnego czasu wolnego, kosztem rodziny z pasją oddają się działalności w Ludowych Zespołach Sportowych. Wszędzie zabiegają o pomoc „na sport”. Sportowym i społecznikowskim bakcylem „zarażają” swoje dzieci. Takich elzetesowskich rodzin są tysiące. I to jest nasze dziedzictwo.

Nasze dziedzictwo

Czytając historię Ludowych Zespołów Sportowych trzeba pamiętać, że organizacja istnieje 70 lat, z czego 2/3 jej działalności — lata 1946-1989 — przypadają na okres

PRL, gdzie wszystko było upolitycznione, nawet sport. Wtedy większość decyzji dotyczących sportu wiejskiego zapadała w Warszawie — to partyjne gremia decydowały o strukturach organizacyjnych, o budowie obiektów sportowych i o tym kto ile dostanie pieniędzy. I trzeba pamiętać o tych pionierskich czasach tuż po wojnie, kiedy to zmęczeni wojenną zawieruchą ludzie tęsknili za normalnym życiem, a jednym z jego przejawów było uprawianie sportu. Nie powinno więc dziwić, że już w 1945 młodzież rozgrywała na prowizorycznych boiskach mecze piłki nożnej między sąsiadującymi wsiami. Tworzone przy tej okazji grupy nieformalne przeradzały się w pierwsze koła sportowe. Jednak odradzający się spontanicznie i żywiołowo ruch sportowy nie mógł się znaleźć poza kontrolą państwa, które by nad nim panować wprowadziło system sprawozdawczości ujęty w instrukcje. Ale z drugiej strony to dzięki LZS odkryto wiele talentów sportowych, a wiejska kultura fizyczna przyczyniła się do rozwoju polskiego sportu. Spełniła także olbrzymią rolę wychowawczą, edukacyjną i społeczną, a na Ziemiach Odzyskanych integracyjną.

W „nowej” Polsce, po 1989 roku, LZS też nie miały łatwo, były przecież reliktem przeszłości, którą wielu chciało wymazać ze swoich życiorysów i z kart historii. Musiały przystosować swoje struktury i program do nowych warunków. Nauczyć się pozyskiwać fundusze w nowym systemie finansowania sportu, rekreacji i turystyki.

Pamiętajmy o tym, że przez te 70 lat członkami tej sportowej organizacji były setki tysięcy osób, a na imprezy i zawody sportowe, festyny rekreacyjne przychodziło i przychodzi miliony osób.

(Przy opracowaniu wykorzystano informacje zawarte w książkach Stanisława Drążdżewskiego *Ludowe Zespoły Sportowe*, Rafała Szuberta *Kultura fizyczna w przemianach wsi polskiej w latach 1944-1956*, w artykule prof. Eligiusza Małolepszego *Sport i turystyka w działalności Krajowego Zrzeszenia Ludowe Zespoły Sportowe w latach 1989-2009* zamieszczonego w książce *Stan i rozwój regionalnego sportu i rekreacji*, Wyższa Szkoła Gospodarki w Bydgoszczy, Bydgoszcz 2010 oraz książkach wydanych przez działaczy wojewódzkich zrzeszeń LZS m.in.: Mariana Głuszka i Janusza Wesołowskiego — *Wielkopolska*, Ryszarda Lecha — *Dolny Śląsk*, Marka Mazura — *Województwo łódzkie*, a także w materiałach RG KZ LZS).

Towarzystwo Inicjatyw Społecznych „Nowy Świat.”

Misją Towarzystwa jest **wzmacnianie społeczeństwa obywatelskiego i budowa nowoczesnych instytucji państwa. Integrowanie i inspirowanie ludzi aktywnych na**

rzecz rozwoju nowoczesnych społeczności lokalnych oraz wykorzystanie integracji Polski z Unią Europejską.

Łączą nas wspólne wartości pracy u podstaw, szacunku do rodziny, szacunku do drugiego człowieka oraz do dziedzictwa narodowego. Łączy nas poczucie sprawiedliwości społecznej i odpowiedzialności za Państwo. Żyjemy i pracujemy w różnych miejscach: na wsi i w mieście. Jesteśmy obecni w polityce i biznesie, w samorządach i w administracji rządowej, na uczelniach i w szkołach. Niektórzy z nas opuścili Polskę w poszukiwaniu szans na lepszą przyszłość. Jedni są; bardziej aktywni, inni mniej. Jedni odnoszą; sukcesy, inni wciąż; ich poszukują;.

Realnie oceniając polską rzeczywistość, dostrzegamy wiele pozytywnych przykładów, które świadczą o korzystnych zmianach zachodzących w sferze gospodarczej, społecznej i politycznej. Zbyt dużo jest jednak przykładów negatywnych, których skutkiem jest m.in. narastanie dysproporcji pomiędzy sytuacją różnych ludzi, grup społecznych, regionów i środowisk.

Gospodarka europejska jak i światowa zdominowana jest interesami ponad 60 tysięcy wielkich międzynarodowych korporacji gospodarczych. Wytwarzają one ponad 1/3 światowej produkcji przemysłowej, są; właścicielami, bądź kontrolują 90% technologii i patentów świata oraz 70% światowego handlu. W tej tak licznej grupie wielkich korporacji międzynarodowych nie ma żadnej z polskich firm. W warunkach takich dysproporcji siły ekonomicznej konkurujących przedsiębiorstw równość warunków konkurencji jest jedynie pogłębieniem nierówności i źródłem dalszych podziałów. Dlatego jedynie **równość szans** może prowadzić do zmniejszenia dysproporcji.

Gospodarka nie może rozwijać się w oderwaniu od potrzeb całego społeczeństwa. Dobrobytu społecznego nie osiągnie się demontując wartości obywatelskiego państwa. Nie można budować go na osiągnięciu w krótkim okresie czasu zysku nielicznych a pogłębianiu nędzy milionów. **Równość szans i sprawiedliwość społeczna, troska o najsłabszych nie mogą być traktowane w naszym kraju jako rodzaj obciążenia, lecz jako podstawy ładu społeczno-politycznego państwa.** Wyrażane w polskich przedsiębiorstwach i przez polskich rolników w rozmaitych formach niezadowolenie jest przede wszystkim protestem przeciwko ekonomicznej degradacji, pogłębianiu podziałów w dostępie do dóbr współczesnej cywilizacji. Tak być nie musi. Dlatego będziemy działać na rzecz

fot. Częstochowskie Stowarzyszenie Rozwoju Małej Przedsiębiorczości

fot. Stowarzyszenie „Bractwo Kuźnic”

fot. Stowarzyszenie Korona Północnego Krakowa

fot. Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania LYSKOR

przedsiębiorczości, usuwania barier rozwojowych, piętnować korupcję, nadmierną biurokrację, inspirować i współtworzyć nowe programy gospodarcze i społeczne.

II. Jak?

Realizując naszą **misję** chcemy:

- **integrować** ludzi młodych, przedsiębiorców, w tym rolników, samorządowców, nauczycieli i pracowników nauki. Wszyscy stanowią potencjał, który połączony z możliwościami, jakie stwarza zjednoczona Europa może skutecznie zapobiec narastaniu negatywnych zjawisk w Polsce. Członkostwo w Unii Europejskiej stwarza bowiem wielorakie szanse społeczeństwu i gospodarce polskiej,

- **pomagać** naszym środowiskom odnaleźć się w Zjednoczonej Europie i skutecznie wykorzystywać środki pochodzące z Unii Europejskiej i przeznaczone na wsparcie realizacji różnych programów; wspomagać rozwój przedsiębiorczości,

- **działać na rzecz** pobudzania poczucia własnej wartości poprzez: zwiększanie realnych możliwości dostępu do dóbr cywilizacyjnych, zapewnienie młodzieży solidnej, na miarę XXI wieku edukacji, usuwanie widocznych różnic regionalno-środowiskowych,

- **inspirować** nasze środowiska do aktywności społecznej, uczestnictwa w życiu publicznym, dbałości o równowagę ekologiczną.

III. Z kim?

Towarzystwo jest otwarte na wszystkie środowiska, które chcą aktywnie włączyć się do realizacji programu. W szczególności program adresowany jest do:

1. **Przedsiębiorców** prowadzących albo zamierzających założyć małe lub średnie przedsiębiorstwa w zakresie: wolności gospodarczej, źródeł finansowania, skuteczności prawa;

2. **Samorządowców** w zakresie: rozwoju infrastruktury, estetyzacji środowiska, ekologii, oświaty, kultury;

3. **Młodzieży** w zakresie: rozwoju potrzeb edukacyjnych, wyboru dobrej szkoły i uczelni, edukacji za granicą, praktyk krajowych i zagranicznych, przeciwdziałania bezrobociu, podejmowania pierwszej pracy;

4. **Rolników** prowadzących gospodarstwa towarowe w zakresie: absorpcji pomocy unijnej, praktyk w UE, informacji rynkowej, wymogach rynku europejskiego, norm jakościowych Rolników podejmujących lub prowadzących gospodarstwa agroturystyczne w zakresie: popularyzacji tej formy działalności gospodarczej;

5. **Nauczycieli, naukowców, doradców, ekspertów** w zakresie tworzenia programów, edukacji, aplikowania o środki europejskie, upowszechniania wiedzy i umiejętności.

IV. W jaki sposób?

Towarzystwo działa na bazie społecznego zaangażowania, kierując się zasadą: „pomóż sobie sam i innym”. Swoje cele realizuje poprzez:

- **upowszechnianie** wiedzy o Unii Europejskiej, w tym o warunkach i możliwościach prowadzenia działalności gospodarczej przez polskich przedsiębiorców na jednolitym rynku,
- **opiniowanie** projektów dokumentów państwowych, samorządowych i gospodarczych posiadających istotne znaczenie dla naszych środowisk,
- **organizowanie** spotkań klubowych w sprawach aktualnych problemów gospodarczych, społecznych i politycznych, obchodów ważnych jubileuszy, zjazdów, konferencji i seminariów,
- **lobbowanie** w partiach politycznych, organizacjach społecznych, kręgach rządowych, samorządowych, parlamencie,
- **informowanie i edukowanie** w zakresie korzystania z funduszy europejskich,
 - strony www Nowy Świat jako portal europejski,
 - prowadzenie listy referencyjnej firm akredytowanych przy funduszach i ekspertów, którzy opracowują aplikacje,
 - szkolenia, wydawnictwa, materiały informacyjne,
 - edukacja nieformalna.

Częstochowskie Stowarzyszenie Rozwoju Małej Przedsiębiorczości

Częstochowskie Stowarzyszenie Rozwoju Małej Przedsiębiorczości - to organizacja pozarządowa powstała w kwietniu 1997 roku w celu aktywnej walki z bezrobociem i rozwoju przedsiębiorczości na terenie województwa śląskiego, prowadząca różnorodną działalność szkoleniową, szkoleniowo – doradczą oraz konferencyjną. Od początku swej działalności zrealizowała oraz realizuje szeroką gamę projektów finansowanych ze środków Unii Europejskiej (ZPORR, POKL, ERASMUS+, PROW, KSOW) i środków krajowych (ASOS, FIO). W celu wspierania lokalnej aktywności gospodarczej prowadzi również projekt niskooprocentowanego funduszu pożyczkowego, który w sposób istotny wpływa na rozwój lokalnych przedsiębiorstw z powiatu częstochowskiego.

Działalność stowarzyszenia skierowana jest nie tylko do przedsiębiorców ale również do najmłodszych mieszkańców regionu, dla których co roku organizowane są kolonie, pólkolonie, zimowiska, międzynarodowe wymiany młodzieży oraz szkolenia z zakresu BHP w rolnictwie. W/w działania cieszą się bardzo dużą popularnością oraz doskonale wpisują się w cele stowarzyszenia, z których najważniejszymi są:

- wspomaganie rozwoju przedsiębiorczości ze szczególnym uwzględnieniem terenów wiejskich,
- działanie w kierunku aktywnej walki z bezrobociem,
- popularyzacja wiedzy i osiągnięć naukowych oraz praktycznych, w zakresie organizacji i zarządzania małymi firmami,
- działanie na rzecz adaptacji małych i średnich firm do warunków wolnorynkowych,
- pomoc osobom rozpoczynającym samodzielną działalność, a także promocja zatrudnienia i aktywizacji zawodowej osób pozostających bez pracy,
- Działanie na rzecz edukacji, kształcenia młodzieży i adaptacji szkolnictwa do zmieniających się warunków otoczenia
- Popularyzację osiągnięć nauki, techniki i postępu w rolnictwie, oraz upowszechnianie nowoczesnych metod w produkcji rolnej, doradztwa rolniczego, wspieranie inicjatyw społecznych w tym zakresie,
- Działanie na rzecz zachowania dziedzictwa kulturowego i odnowy wsi,

- Szkolenie i doskonalenie osób pracujących w rolnictwie oraz działalność doradcza w tym zakresie,
- Współpraca z grupami producentów rolnych,
- Działania informacyjne i promocyjne w zakresie funduszy i programów pomocowych,
- Współpraca z lokalnymi grupami działania,
- Działania na rzecz budowy i wspierania systemu kształcenia zawodowego, ze szczególnym uwzględnieniem mieszkańców obszarów wiejskich, w tym zmiany kwalifikacji zawodowych,
- Działania na rzecz integracji i reintegracji zawodowej i społecznej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym,
- Działania w zakresie kultury fizycznej, w tym wychowania fizycznego, rekreacji i sportu,
- Promocja i organizacja wolontariatu,
- Działalność na rzecz rozwoju organizacji pozarządowych i budowanie ich partnerstw.
- propagowanie rozwiązań innowacyjnych w rolnictwie i rozwoju obszarów wiejskich
- promowanie sieci i tworzenie sieci organizacji na rzecz innowacyjności
- działalność na rzecz polskiego rolnictwa, rolników oraz ich rodzin

Częstochowskie Stowarzyszenie w głównej mierze ukierunkowane jest na wspieranie szeroko rozumianego rozwoju oraz wspomaganie i propagowanie działań na rzecz rozwoju lokalnego społeczeństwa i przedsiębiorstw poprzez:

- popularyzację wiedzy,
- tworzenie systemu informacji,
- organizowanie zebrań, odczytów, szkoleń, konsultacji, konferencji o tematyce związanej z działalnością statutową Stowarzyszenia, obroną interesów zawodowych,
- organizowanie kursów, wystaw, pokazów, dyskusji, sympozjów, seminariów, itp.
- współdziałanie z władzami, instytucjami oraz organizacjami zainteresowanymi działalnością Stowarzyszenia,

- wydawanie materiałów informacyjnych i szkoleniowych,
- współpracę z pokrewnymi stowarzyszeniami krajowymi i zagranicznymi,
- współdziałanie z samorządami, administracją lokalną, wojewódzką i centralną, uczelniami i placówkami naukowo-badawczymi w zakresie rozwoju gospodarczego,
- Współdziałanie z administracją publiczną oraz z instytucjami pozarządowymi w zakresie pozyskiwania krajowych i wspólnotowych środków pomocowych na zasadach określonych przez przepisy szczególne oraz umowy międzynarodowe,
- Świadczenie doradztwa na rzecz rolników i mieszkańców obszarów wiejskich,
- organizowanie obozów, kolonii, półkolonii oraz innych form wypoczynkowo-rekreacyjnych z profilaktyką zdrowia dla dzieci rolników.

Poniżej wybrane projekty realizowane przez Stowarzyszenie.

1. www-piekny-wiek

Częstochowskie Stowarzyszenie Rozwoju Małej Przedsiębiorczości przeprowadziło w dniach 18 IX – 30 X 2014 r. cykl szkoleń komputerowych dla osób 60+ realizowanych w ramach projektu www-piekny-wiek. Projekt był współfinansowany przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej w ramach programu Aktywizacji Społecznej Osób Starszych. Na omawiany cykl szkoleń złożyły się następujące moduły tematyczne:

- Budowa komputera oraz system Windows,
- Praca z dokumentem – Paint,
- Foldery,
- Praca z edytorem tekstu WORD,
- Arkusz kalkulacyjny EXCEL,
- Tworzenie prezentacji w PowerPoint,
- Internet.

Zajęcia prowadzili starannie dobrani wykładowcy – specjalizujący się w dyscyplinach wchodzących w zakres wymienionych przedmiotów szkoleń: mgr Edyta Boska oraz mgr inż. Marcin Adamczyk.

Koncepcja zajęć zakładała nie tylko przekazanie niezbędnych wiadomości teoretycznych, związanych z wykładanymi problemami specjalistycznymi, ale także dostarczenie słuchaczom umiejętności potrzebnych i przydatnych w praktycznej realizacji zadań zawodowych i osobistych, w ramach których się

szkolili. Stąd odpowiednio dobrane treści kształcenia oraz metody ich przekazu, wśród których dominowały sprawdzone już

i skuteczne, takie jak wykład interaktywny, dyskusja, burza mózgów, warsztaty, studia przypadku, symulacje, ćwiczenia indywidualne i grupowe, testy, filmy, prezentacje multimedialne. Poza wymienionymi zajęciami teoretycznymi, słuchaczom zapewniono odpowiednią ilość godzin praktycznej nauki umiejętności specjalistycznych.

Zajęcia odbywały się w Gminnej Bibliotece w Widzowie, Świetlicy Wiejskiej w Zarębicach oraz Świetlicy Wiejskiej w Borowni. W zajęciach omawianego cyklu szkoleń wzięło udział w sumie 45 słuchaczy w wieku 60 i więcej lat z terenu gminy Kruszyňa, Przyrów i Mykanów.

2. Aktywna organizacja pozarządowa – aktywne społeczeństwo

Projekt współfinansowany ze środków Programu Fundusz Inicjatyw Obywatelskich. W ramach tego projektu został zorganizowany cykl szkoleń „Aktywna organizacja pozarządowa – aktywne społeczeństwo”. Projekt był skierowany do członków i pracowników organizacji pozarządowych z terenu województw: śląskiego, lubelskiego, łódzkiego, małopolskiego, świętokrzyskiego i podkarpackiego. Łącznie w szkoleniach wzięło udział 48 osób (po 8 z każdego województwa), reprezentujących różne organizacje pozarządowe działające na obszarach wiejskich (4 NGO z każdego z województw).

Celem projektu było podniesienie wartości trzeciego sektora działającego na obszarach wiejskich poprzez podniesienie wiedzy, kwalifikacji oraz umiejętności osób zaangażowanych w działalność NGO na swoim terenie. Tematyka szkoleń została dopasowana do najważniejszych potrzeb członków i pracowników organizacji pozarządowych. Na cykl szkoleń składało się 7 paneli szkoleniowych opisanych poniżej:

1) "Na początek motywacja" - trening motywacyjny dla członków i pracowników organizacji pozarządowych,

2) "Zarządzanie organizacją pozarządową - zagadnienia prawno organizacyjne",

3) "Zarządzanie finansami w organizacjach pozarządowych"

4) "Public relations NGO"

5) "Budowanie partnerstw"

6) "NGO jak pracodawca w sektorze gospodarki społecznej"

7) "Podstawy zarządzania projektami – pozyskiwanie funduszy i planowanie strategiczne

Szkolenia odbywały się w cyklu weekendowym oraz wolnym od zajęć szkolnych i akademickich w miesiącach październik, listopad i grudzień 2013 roku. Miejscem szkoleń było miasto Zakopane i jego okolice. Udział w szkoleniu był całkowicie bezpłatny.

Szkolenia były prowadzone przez wykwalifikowaną kadrę szkoleniową. Efektem końcowym cyklu było podniesienie wiedzy, umiejętności i kwalifikacji członków NGO, a także nawiązanie partnerskiej współpracy pomiędzy NGO o tym samym profilu działalności.

3. Uprawa trufli – przedsiębiorczość i zrównoważony rozwój obszarów wiejskich jury krakowsko-częstochowskiej

Częstochowskie Stowarzyszenie Rozwoju Małej Przedsiębiorczości zorganizowało wyjazd studyjny dla rolników, przedsiębiorców, społeczników, doradców, przedstawicieli Lokalnych Grup Działania, mieszkańców obszarów wiejskich w wieku do 35 lat, mieszkających na terenie Jury Krakowsko-Częstochowskiej województwa śląskiego do włoskich gospodarstw zajmujących się uprawą trufli, w ramach realizacji operacji pn. „Uprawa trufli – przedsiębiorczość i zrównoważony rozwój obszarów wiejskich jury krakowsko-częstochowskiej”. Operacji współfinansowana była ze środków Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich, Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020. Wyjazd studyjny odbył się w dniach 19-24 sierpnia 2017 r.

Celem operacji była wymiana doświadczeń oraz wiedzy know-how z zakresu innowacyjnej uprawy trufli pomiędzy 20 młodymi mieszkańcami wsi z Polski (jury krakowsko-częstochowskiej) w wieku do 35 lat i Włoch.

Celami szczegółowymi operacji były:

- promowanie i rozwój przedsiębiorczości na obszarach wiejskich, ze szczególnym uwzględnieniem uprawy trufli, przykłady dobrych praktyk we Włoszech,
- poznanie innowacyjnych i nowych technologii uprawy trufli oraz roli nauki w transferze wiedzy i innowacji,
- przedstawienie przykładów dywersyfikacji obszarów wiejskich, ze szczególnym uprawy trufli oraz włoskiej „Szkoły trufli” jako działania wspólnego na obszarach wiejskich.

W trakcie wizyt w gospodarstwach uczestnicy wyjazdu zapoznali się z warunkami i metodami uprawy trufli, jej pozyskiwania oraz przetwórstwa, co może stanowić dodatkowe źródło dochodu dla rolników gospodarujących w północnej części województwa śląskiego. Uczestnicy zostali również zapoznani ze sztucznymi metodami uprawy trufli, która jest możliwa przy współpracy z jednostkami naukowymi w zakresie transferu wiedzy do praktyki.

4. Our voices

Projekt „Our voices” tworzy wpływ poprzez gromadzenie i mobilizację danych, które przyczynią się do budowy i rozbudowy podstaw trwałej europejskiej sieci cyfrowych centrów raportowania, które docierają do jednostek i społeczności, zwłaszcza tych odizolowanych lub wykluczonych. Projekt był realizowany w latach 2016-2019 i finansowany z programu Erasmus+. Projekt był realizowany poprzez międzynarodowe partnerstwo składające się z organizacji z Wielkiej Brytanii, Niemiec, Włoch, Hiszpanii, Szwecji i Polski.

Historie ludzi, w tym mieszkających na obszarach wiejskich, mogą dawać bogate dane jakościowe do projektów społecznych i dostarczać zespołom badawczym i organizacjom unikalny pogląd na powtarzające się problemy.

Historie te można wykorzystać do określenia kluczowych tematów, informowania o wynikach i wnioskach oraz pozytywnego wpływu na politykę, na projektowanie usług oraz lokalne instytucje działające na rzecz zmian społecznych. Digital Community Reporting to miejsce gromadzenia tych informacji od obywateli, jednakże nie ma spójnego mechanizmu tworzenia tych generowanych cyfrowo historii, które dostarczają cennych relacji z życiowych doświadczeń, dostępnych dla wszystkich, w tym dla decydentów politycznych. Projekt miał na celu stworzenie programu szkoleniowego dla tzw. kuratorów z całego regionu, aby zebrać te historie razem, i zapewnić jednolitą metodykę ich przetwarzania i wykorzystania.

Innowacyjny program nauczania i jego ramy przyczynią się do zwiększenia wartości danych, a baza zasobów zapewni wsparcie mobilizacji danych i prezentacji ich za pośrednictwem otwartych platform cyfrowych. Kuratorzy będą mogli ocenić pojawiające się historie w cyfrowych nośnikach i przedstawić je jako znaczące informacje w formacie mediów.

Głównymi celami projektu były również:

- stworzenie międzynarodowego partnerstwa strategicznego organizacji z całej Europy, aby utrzymywać silne sieci wewnętrzne dla społeczności

lokalnych i osób indywidualnych w celu znalezienia i wykorzystania ich "głosu" poprzez szybko rozwijające się cyfrowe sieci raportowania,

- ogółouropejska społeczność kuratorów, współpracująca w celu zilustrowania i zmobilizowania danych w sposób znaczący, aby określić trendy, potrzeby i kwestie lokalne, regionalne, krajowe i międzynarodowe,

- powiązania z kluczowymi odbiorcami i decydentami politycznymi w kraju i na arenie międzynarodowej w celu zapewnienia, że głosy społeczności będą wysłuchane oraz zorientowane zostaną na działania polityki wywierającej pozytywny wpływ na społeczeństwo.

Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania „Cieszyńska Kraina”

Historia powstania LGD:

Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania „Cieszyńska Kraina” powstało z inicjatywy przedstawicieli lokalnych władz samorządowych, którzy na przełomie 2007/2008 r. zorganizowali pierwsze spotkania informacyjne dla przedstawicieli społeczności lokalnych, poświęcone utworzeniu partnerstwa na obszarze gmin wiejskich powiatu cieszyńskiego. Na spotkaniach tych prezentowano liczne przykłady inicjatyw partnerskich, podejmowanych w ramach Programu Pilotażowego LEADER+, jak i w ramach innych programów partnerskich polskich i zagranicznych, takich jak: EQUAL, regionalnych programach odnowy wsi czy Grupach Partnerskich na rzecz Zrównoważonego Rozwoju.

Po rozważeniu alternatywnych wariantów potencjalnego kształtu LGD na kilku wewnętrznych spotkaniach w styczniu 2008 poprzez podpisanie listu intencyjnego ostatecznie zdecydowano o podjęciu próby utworzenia partnerstwa na obszarze 8 gmin: Brenna, Chybie, Dębowiec, Goleszów, Hażlach, Skoczów, Strumień i Zebrzydowice. W skład LGD nie weszły 4 gminy powiatu: Istebna, Ustroń, Wiśła oraz Cieszyn.

W kolejnych miesiącach członkowie partnerstwa – w coraz większej liczbie - spotykali się przy okazji dalszych prac nad strategią i przygotowywaniu pozostałej dokumentacji, niezbędnej do ubiegania się o udział w programie LEADER w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013. Był to okres organizacji siedziby Biura LGD oraz podejmowania wielu trudnych decyzji co do zakresu i ostatecznych kierunków rozwoju partnerstwa w ramach PROW 2007-2013.

W nowym okresie programowania środków pochodzących z Unii Europejskiej na lata 2014-2020 pojawiła się możliwość, aby Miasto Ustroń, oraz Wiśla a, dzięki spójności terytorialnej także gmina Istebna stała się członkiem Lokalnej Grupy Działania „Cieszyńska Kraina” ponieważ Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi zmieniło definicję obszaru wiejskiego z 5 tys do 20 tys. mieszkańców. Dodatkowo w związku ze współpracą Miasta Szczyrk z gminą Brenna, Istebna, oraz Miastem Ustroń i Wiśla, w ramach Beskidzkiej 5, Miasto Szczyrk również zostało przyjęte w skład „Cieszyńskiej Krainy”.

W dniu 3 czerwca 2008 r. w Zebrzydowicach odbyło się Zebranie Założycielskie Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Cieszyńska Kraina”, w którym wzięło udział 41 osób fizycznych i prawnych, reprezentujących partnerów społecznych, gospodarczych i publicznych działających na terenie 8 partnerskich gmin. Wyłoniono pierwsze Władze Stowarzyszenia (Zarząd i Komisję Rewizyjną) i wszczęto procedurę rejestracyjną, która zakończyła się w dniu 22 lipca 2008 r. wpisem do Krajowego Rejestru Sądowego. Natomiast pierwszy skład Rady został wyłoniony 16 października 2008 r. W obecnym okresie programowania budżetu UE na lata 2014-2020 LGD działa w ramach tzw. Rozwoju Lokalnego Kierowanego przez Społeczność.

Obszar działania:

Teren działania LGD obejmuje swym zasięgiem 11 gmin z powiatu cieszyńskiego oraz 1 gminę z powiatu bielskiego, łączna ich powierzchnia to 740 km², z ludnością zamieszkującą- 147 311 osób. Na obszar Lokalnej Grupy Działania „Cieszyńska Kraina” składają się Gminy Śląska Cieszyńskiego, przynależące administracyjnie do terytorium powiatu cieszyńskiego oraz do powiatu bielskiego (w kolejności alfabetycznej: Brenna, Chybie, Dębowiec, Goleszów, Hażlach, Istebna, Skoczów, Strumień, Szczyrk, Ustroń, Wiśla, Zebrzydowice).

Nasza misja:

LGD „Cieszyńska Kraina” od 2008r. konsekwentnie realizuje misję skupiającą się przede wszystkim na rozwoju kapitału społecznego, jego aktywności, przedsiębiorczości, innowacyjności i kreatywności, budowy więzi mieszkańców z miejscowości terenu LGD, dbania o stan środowiska przyrodniczego, krajobrazu oraz spójności społecznej, której podłożem są tradycje ekumenizmu, zapewnienie dobrego dostępu do informacji o obszarze dla podmiotów zewnętrznych i wewnętrznych oraz wspólna promocja i tworzenie wizerunku obszaru objętego działaniem LGD.

Celami i zadaniami Stowarzyszenia są:

1)działanie na rzecz zrównoważonego rozwoju obszarów wiejskich z uwzględnieniem

należytej ochrony oraz promocji środowiska naturalnego, krajobrazu i zasobów historyczno- kulturowych oraz równości szans,

2)aktywizowanie społeczności lokalnych do wzięcia udziału w procesie zrównoważonego

rozwoju obszarów wiejskich, leżących na obszarze Lokalnej Grupy Działania,

3) opracowanie i wdrażanie Lokalnej Strategii Rozwoju kierowanej przez społeczność,

4)promocja obszarów wiejskich oraz gmin położonych na obszarze działania LGD,

5)upowszechnianie i wymiana informacji o inicjatywach związanych z aktywizacją ludności na obszarze LGD,

6)podejmowanie inicjatyw i działań mających na celu czynny udział mieszkańców w

opracowaniu i realizacji LSR,

7)propagowanie działań na rzecz realizacji LSR na obszarze działania LGD,

8)pozyskiwanie partnerów oraz innych źródeł finansowania dla działań Stowarzyszenia oraz przygotowywanie i realizacja innych projektów współfinansowanych w ramach

programów pomocowych Unii Europejskiej oraz innych środków zewnętrznych,

9)udzielanie wsparcia mieszkańcom obszaru objętego LSR w zakresie przygotowywania projektów i pozyskiwania środków na ich realizację, w tym w szczególności w zakresie przewidzianym w ramach PROW,

10)podejmowanie inicjatyw i działań dla rozwoju gmin mających na celu: rozwój obszaru przy wykorzystaniu zasobów lokalnych, promocję obszaru LSR, rozwój produktów lokalnych i regionalnych, turystyki, rekreacji, sportu, przedsiębiorczości, innowacyjności, zasobów ludzkich, społeczeństwa obywatelskiego i informacyjnego, poprawę estetyki miejscowości na obszarze działania LGD i bezpieczeństwa mieszkańców, edukację estetyczną, artystyczną mieszkańców, aktywizację gospodarczą i zawodową, tworzenie i utrzymywanie miejsc pracy, przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i patologiom społecznym, propagowanie zdrowego trybu życia oraz zachowanie dziedzictwa kulturowego na obszarze działania LGD, dbałość

o stan środowiska naturalnego na obszarze LSR, uporządkowanie rozwoju przestrzennego,

11) prowadzenie działalności szkoleniowej,

12) współpraca międzynarodowa rozwijająca wymianę doświadczeń, dobrych praktyk,

które przyczynią się do innowacyjności działań Stowarzyszenia,

13) współpraca z organizacjami pozarządowymi krajowymi i zagranicznymi oraz ze społecznościami lokalnymi i regionalnymi innych państw.

14) działalność naukowa, naukowo-techniczna, oświatowa, kulturalna, w zakresie kultury fizycznej i sportu, ochrony środowiska, wspieranie inicjatyw społecznych na rzecz budowy dróg i sieci telekomunikacyjnej, dobroczynności, ochrony zdrowia i pomocy społecznej.

Dofinansowane projekty:

Beneficjent: Gmina Skoczów

Tytuł projektu: Budowa wiaty w miejscu spotkań mieszkańców Kiczyc

Całkowity koszt projektu: 104 000,00 zł

Kwota wnioskowana: 63 930,00 zł

Opis projektu: Cel operacji obejmował rozwijanie aktywności mieszkańców Kiczyc w kierunku działalności społeczno-kulturalnej, opartej na pielęgnowaniu gwary, tradycji i zwyczajów, dziedzictwa historycznego i przyrodniczego. Przedmiotem operacji była budowa wiaty, która umożliwiła mieszkańcom dogodne warunki do integracji społecznej m.in. poprzez organizowanie różnego rodzaju imprez okazjonalnych i cyklicznych, które kultywują tradycję np. festyn strażacki, dożynki, majówka, dzień dziecka.

Beneficjent: Gmina Szczyrk

Tytuł projektu: „Aktywna strefa wypoczynku- plac zabaw w mieście Szczyrk”.

Całkowity koszt projektu: 231 608,74 zł

Kwota wnioskowana: 231 608,74 zł

Opis projektu: Przedmiotem niniejszego przedsięwzięcia była budowa strefy aktywnego wypoczynku- placu zabaw w Szczyrku. Miejsce na, którym została zlokalizowana inwestycja znajduje się obok jednej z najpopularniejszych atrakcji turystycznych, cieszącej się już obecnie bardzo dużą popularnością i frekwencją-

Deptaku nad Żylicą. W ramach projektu, przygotowano nawierzchnię, na której położono kostkę brukową. Na placu zostały zamontowane ławki i tablica informacyjna oraz utworzono strefę gry w ping ponga. Powstał ogrodzony plac zabaw dla dzieci najmłodszych, z bezpieczną nawierzchnią trawiastą. Zainstalowano ściankę wspinaczkową przeznaczoną dla dzieci i młodzieży, która została otoczona strefą bezpieczeństwa.

Beneficjent: PHU RAD-BUD Zimoch Włodzimierz

Tytuł projektu: Rozbudowa infrastruktury ośrodka Poniwiec Mała Czantoria w Ustroniu.

Całkowity koszt projektu: 691 644,54 zł

Kwota wnioskowana: 275 533,19 zł

Opis projektu: Celem operacji był rozwój działalności gospodarczej poprzez uruchomienie bezpodporowego wyciągu narciarskiego dla dzieci o długości 60 m, uruchomienie toru tubingowego, ścieżki przed wyciągiem z pontonami, instalacja dalekosiężnego systemu bramkowego, zakup śmigłowej oraz lancetowej wytwornicy śniegu, instalacja dwóch automatycznych stacji meteorologicznych, zakup zewnętrznych puf, oraz zakup instalacji fotowoltaicznej. Operacja pozwoliła nie tylko na rozwój firmy poprzez rozszerzenie oferty turystycznej Ośrodka Poniwiec Mała Czantoria, ale również wprowadzenie nowych usług oraz utworzenie miejsc pracy na obszarze LGD.

Beneficjent: Gmina Strumień

Tytuł projektu: Budowa ogólnodostępnego parkingu przed gimnazjum w Strumieniu

Całkowity koszt projektu: 352 678,26 zł

Kwota wnioskowana: 173 448,00 zł

Opis projektu: Celem projektu była poprawa dostępności do centrum miejscowości, poprzez budowę ogólnodostępnego parkingu przed gimnazjum w Strumieniu. Parking umożliwił większej liczbie mieszkańców skorzystanie z położonych w centrum obiektów sprzyjających w nawiązaniu kontaktów społecznych, korzystanie z obiektów użyteczności publicznej i umożliwił organizację imprez kulturalnych i rekreacyjnych umacniających tożsamość społeczności lokalnej Strumienia. Celem realizacji inwestycji było podniesienie estetyki przestrzeni publicznej oraz podniesienie jakości życia mieszkańców.

Lokalna Grupa Działania „Perła Jury”

Lokalna Grupa Działania „Perła Jury” powstała w 2006 r. z oddolnej inicjatywy mieszkańców w ramach Pilotażowego Programu LIDER +. Początkowo w jej skład wchodziło 8 gmin powiatu zawierciańskiego a obecnie jest ich 9. Są to gminy: Łazy, Ogrodzieniec, Pilica, Szczekociny, Kroczyce, Włodowice, Irządze, Żarnowiec oraz miasto Poręba.

Powiat Zawierciański w granicach, którego leży obszar LGD „Perła Jury” usytuowany jest w północno - wschodniej części województwa śląskiego, w pasie jurajskich parków krajobrazowych na Wyżynie Krakowsko-Częstochowskiej.

W niedalekiej odległości znajdują się duże aglomeracje miejskie Górnego Śląska oraz Kraków i Częstochowa, a także Międzynarodowy Port Lotniczy Katowice - Pyrzowice. Droga nr 790 relacji Dąbrowa Górnicza - Ogrodzieniec - Pilica stanowi ważną trasę wylotową z obszaru aglomeracji śląskiej w rejon Jury Krakowsko-Częstochowskiej, jako trasa ruchu rekreacyjno-turystycznego. Przez teren ten przebiega również droga krajowa DK 78 (Kroczyce, Irządze, Szczekociny). Obszar przecina ważny kolejowy szlak komunikacyjny północ - południe, linia kolejowa Gdańsk - Warszawa - Częstochowa - Katowice, z dużą stacją rozrządową dla Śląska i Zagłębia.

Obszar objęty LGD „Perła Jury” to teren pagórkowaty, cechujący się licznymi walorami krajobrazowymi i przyrodniczymi. Najbardziej charakterystyczną cechą jurajskiego krajobrazu są białe wapienne skały zwane ostańcami. Oprócz malowniczych form skalnych, występują tu również liczne jaskinie i schroniska skalne, będące typowymi formami krajobrazu krasowego, powstałymi na skutek chemicznego rozpuszczania w wodzie wapieni jurajskich.

Do najpiękniejszych wzniesień skalnych na obszarze LGD należą: Góra Zborów, Skały Rzędkowickie, Kroczyckie, Podlesickie, Morskie oraz wzgórza w okolicy Podzamcza. Powstały one z resztek roślin oraz szkieletów i pancerzy zwierząt żyjących w ciepłym morzu jurajskim. Występują pojedynczo lub całymi zespołami tworząc jakby uśpione miasta o odrębnych wnętrzach krajobrazowych. Te białe wapienne skały były w przeszłości wykorzystywane do budowy zamków i strażnic. Do najpiękniejszych zespołów skałek znajdujących się na terenie „Perły Jury” zalicza się:

Skały Kroczyckie - tworzą zespół wysokich wzniesień, ciągną się ok. 5 km łukiem w kierunku północno-wschodnim, kształtem przypominają wachlarz. W ich skład wchodzi 9 elementów tworzących nierozzerwalną całość, oddzielonych od siebie głębokimi dolinkami o stromych zboczach. Najpiękniejsza jest Góra Zborów zwana także Górą Berkową.

Skały Rzędkowickie - jedno z najpiękniejszych okazów skalnych na Jurze, znajduje się tutaj pomnik przyrody nieożywionej - Okiennik Wielki, na terenie gminy Kroczyce. U szczytu skała ta przebita jest długim, 7 metrowym tunelem, w kształcie okna, którego średnica osiąga 5 metrów. Swą sylwetką przypomina zamek obronny. Znalezione tu narzędzia krzemienne z okresu środkowego paleolitu świadczą o tym, że był on niegdyś zamieszkiwany przez ludzi.

Na obszarze powiatu znajdują się liczne jaskinie m.in.:

- Jaskinia Żabia, Jaskinia Sulmowa, Studnia Szpatowców i Jaskinia Głęboka (Podlesice);
- Jaskinia Wielkanocna, Jaskinia w Kroczycach, Piaskowa (Kroczyce);
- Jaskinia w Straszynowej Górze, Jaskinia w Zamczysku, Jaskinia z Kominem (Ryczów);
- Jaskinia Zegar, na Biśniku i Jaskinia Psia (Smoleń);

Naturalną ozdobą podziemnych korytarzy jaskiń są ciekawe formy naciekowe: stalagmity, stalaktyty, żebra, misy.

Na terenie LGD znajduje się wiele zabytków i miejsc historycznych. Przede wszystkim jeden z najpiękniejszych zamków wybudowany w XIV – XV w. - Zamek Ogrodzieniec

W okresie swej działalności LGD „Perła Jury” realizowała wiele spotkań aktywizujących społeczność lokalną, szkoleń, warsztatów min. gastronomiczne, rękodzielnicze, ogrodnicze itp., wydarzeń promujących lokalną tradycję, lokalne potrawy, imprezy integracyjne tj. Inscenizacja bitwy pod Szczekocinami, Kartoflada, Święto Miodu, Święto porzeczek, zakupiono kajaki, dzięki którym organizowane są spływy kajakowe korytem rzeki Pilica podejmowała działania w zakresie ochrony środowiska (min. Projekt współpracy "Ekologia- kogo obchodzą losy cywilizacji?" EKOLC), konkursy dla młodzieży szkolnej tj. „ Razem z LGD „Perła Jury” zmieniamy oblicze naszych gmin” itp.

Obecnie na szczególną uwagę zasługują zadania realizowane przez LGD tj. Jurajska Gonitwa za lisem. Hubertus - czyli święto myśliwych, leśników i jeźdźców. Impreza corocznie organizowana w innej gminie należącej do LGD w br. organizowana na błoniach Hotelu Fajkier Wellness & SPA. Jest to wspaniałe widowisko sportowo-kulturalne.

Ponadto w ramach ogłaszanych konkursów zostało wyremontowanych wiele świetlic wiejskich min. Świetlica w Dobrogoszczycach .

W ramach projektów Grantowych zakupiono stroje dla Kół Gospodyń Wiejskich, instrumenty muzyczne dla lokalnych orkiestr, organizowano wydarzenia promujące lokalne tradycje i zwyczaje. Doposażono powstałe w poprzednim okresie programowania place zabaw i siłownie zewnętrzne. Lokalna Grupa Działania „Perła Jury” wraz ze Stowarzyszeniem Dolina Pilicy oraz Stowarzyszeniem Lokalna Grupa Działania „BUD-uj RAZEM” realizowały projekt współpracy pt. „PILICA – ATRAKCYJNA TURSITYCZNIE”. Projekt nakierowany na wzbogacenie oferty promocyjnej i turystycznej dorzecza rzeki Pilicy poprzez rozwój szlaku wodnego na odcinku jej górnego i środkowego biegu rzeki. W ramach tego projektu nasze LGD zbudowało 11 pomostów oraz zakupiło 10 kajaków wraz z osprzętem. Projekt zakończył się wspólnym spływem kajakowym i biesiadą.

Lokalna Grupa Działania „Perła Jury” ze środków własnych (składki członkowskie) wspiera wiele inicjatyw, imprez, spotkań i warsztatów. Na szczególną uwagę zasługuje przede wszystkim Festiwal Piosenki Patriotycznej - organizowany przez KGW Hucisko.

Lokalna Grupa Działania „Razem na wyżyny”

W kwietniu 2004 r. w siedzibie Regionalnego Centrum Doradztwa Rozwoju Rolnictwa i Obszarów Wiejskich w Częstochowie odbyła się konferencja na temat Programu Pilotażowego Leader+ w Polsce, w której uczestniczyli mieszkańcy obszaru działania Stowarzyszenia „Razem na wyżyny”. Konferencja zrodziła pierwsze zainteresowanie programem Leader+ i możliwościami jakie stwarza.

W sierpniu 2004 roku w Częstochowie odbyło się spotkanie, na którym zapadła decyzja, że gmina Mykanów przystąpi do uczestnictwa w Programie Pilotażowym Leader+, składając wniosek do I Schematu. W wyniku ustaleń z inicjatywy Gminy Mykanów podjęte zostały działania zmierzające do utworzenia Lokalnej Grupy Działania, której celem miało być wspieranie inicjatyw związanych z rozwojem obszarów wiejskich. Do współpracy zaproszone zostały sąsiednie gminy: Miedźno, Kłomnice, Kruszyna i Rędziny.

Dnia 18 października 2004 roku odbyło się spotkanie, w którym udział wzięli wójtowie wszystkich pięciu gmin oraz pracownicy urzędów gmin. Podczas spotkania powstał projekt podpisanego później porozumienia, na mocy którego wójtowie zobowiązali się do zabezpieczenia środków finansowych na realizację Projektu. Powołano również grupę roboczą, która została zobowiązana do opracowania

Projektu i złożenia go w Fundacji Programów Pomocy dla Rolnictwa. Gminę Mykanów wybrano jako gminę wiodącą, upoważniając ją do złożenia wniosku w imieniu wszystkich zainteresowanych gmin.

Wniosek o dofinansowanie złożony został 14 grudnia 2004 roku, natomiast 31 sierpnia 2005 roku w Warszawie wójt Gminy Mykanów podpisał z Fundacją Programów Pomocy dla Rolnictwa umowę o dofinansowanie. Zakres działań zaplanowanych we wniosku do Schematu I Pilotażowego Programu Leader + zakładał rozwijanie inicjatywy wielotorowo. Wskutek skomplikowanych i przeciągających się procedur przetargowych, realizacja najważniejszej części projektu a więc szkoleń i warsztatów z mieszkańcami i potencjalnymi członkami przyszłego partnerstwa zmierzających do powołania LGD, opracowania LSR rozpoczęła się dopiero 23 listopada 2005 roku.

Następnie 11 kwietnia 2006 roku Lokalna Grupa Działania została zarejestrowana w KRS pod nazwą Stowarzyszenie „Razem na wyżyny”. Wniosek złożony przez nią do Schematu II Programu Leader został bardzo wysoko oceniony, co umożliwiło aktywne działanie Partnerstwa do obecnej chwili. W tym czasie podjęte zostały działania, których celem było pozyskanie wiedzy i umiejętności przez członków LGD służących dalszemu sprawnemu funkcjonowaniu Lokalnej Grupy Działania, jej promocji oraz krzewienia partnerskiej współpracy pomiędzy mieszkańcami, instytucjami i organizacjami pozarządowymi obszaru „Razem na wyżyny”. W lutym 2007 r. powstało biuro Stowarzyszenia „Razem na wyżyny”, w którym został zatrudniony 1 pracownik na umowę o pracę – Edyta Bauć. Biuro zajęło się administrowaniem realizacji zadań w ramach Schematu II i koordynowaniem funkcjonowania LGD. 16 czerwca 2008 roku Stowarzyszenie „Razem na wyżyny” zostało zarejestrowane w KRS w tzw. nowej formule prawnej, tj. w oparciu o Ustawę z dnia 7 marca 2007 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na Rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (Dz. U. z 2007 r. Nr 64 poz. 427), a następnie złożyło wniosek o swój wybór do realizacji Lokalnej Strategii Rozwoju w latach 2009–2015. W wyniku oceny dokonanej przez Samorząd Województwa Śląskiego LGD „Razem na wyżyny” znalazło się na szczycie listy rankingowej w województwie śląskim i zostało wybrane do realizacji LSR w okresie programowania 2007–2013 na podstawie umowy z dnia 22 maja 2009 roku o warunkach i sposobie realizacji LSR, z budżetem w wysokości 7 375 728 zł.

26 stycznia 2011 roku LGD „Razem na wyżyny” powiększyła obszar swojego działania o Gminę Dąbrowa Zielona. Przystąpiono wówczas do dokonania koniecznych uzupełnień w dokumencie LSR. Prace nad rozszerzeniem Strategii podjęto również w związku z przystąpieniem do konkursu ogłoszonego przez Urząd

Marszałkowski Województwa Śląskiego w lipcu 2012 roku na realizację dodatkowych zadań w ramach wdrażania Lokalnych Strategii Rozwoju dla najefektywniejszych organizacji. Od tego momentu rozpoczęła się praca nad stworzeniem projektu zmian LSR, która polegała na spotkaniach konsultacyjnych z mieszkańcami, organizacjami i instytucjami z obszaru Stowarzyszenia „Razem na wyżyny”. W wyniku powyższych działań wypracowano projekt zmian dokumentu, który został przekazany w formie pisemnej wszystkim członkom Stowarzyszenia, organizacjom pozarządowym i instytucjom do ostatecznej konsultacji. Konsultowany projekt zmian został uzupełniony o zgłoszone uwagi i propozycje, a następnie ostatecznie zatwierdzony. W związku z konkursem LGD pozyskało do budżetu dodatkową kwotę w wysokości 2 854 834,00 zł na podstawie aneksu nr 9 do umowy ramowej nr 6933-UM1200001/09 z dnia 15 lutego 2013 roku w sprawie środków na dodatkowe zadania w ramach wdrażania Lokalnej Strategii Rozwoju.

W czerwcu 2015 roku LGD została rozliczona z wykonania umowy ramowej w ramach PROW na lata 2007-2013. W lipcu 2015 roku złożony wniosek na wsparcie przygotowawcze na kwotę 110 000 zł którego celem było Realizowanie Planu włączenia społeczności ,w szczególności przygotowanie Lokalnej Strategii Rozwoju Stowarzyszenia „Razem na wyżyny”. W okresie od maja do grudnia 2015 roku opracowywano Strategię rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność na lata 2015-2023 Stowarzyszenia „Razem na wyżyny” Powstał zespół ds. opracowania LSR składający się z członków LGD, pracowników biura i mieszkańców nie będących członkami, reprezentującymi sektor społeczny, gospodarczy i publiczny oraz mieszkańców, odpowiedzialny za opracowanie LSR i koordynację wszystkich prac. Chcąc zapewnić możliwie szeroki udział społeczności lokalnej w tworzeniu LSR odbyły się m.in. otwarte warsztaty dla mieszkańców gmin, w szczególności dla przedstawicieli organizacji pozarządowych, grup nieformalnych, zespołów artystycznych, straży pożarnych, klubów sportowych, firm i zakładów, szkół, organizacji kultury, rad sołeckich. Przeprowadzono badania ankietowe wśród mieszkańców LGD, wywiady z wybranymi grupami społecznymi, konsultacje społeczne w gminach oraz konsultacje z pracownikami biura. Przez cały okres tworzenia LSR-u można było zgłaszać uwagi i pomysły co do zebranego materiału. Dzięki podjętym operacją społeczność lokalna była zaangażowana na każdym etapie przygotowania strategii , każdy mógł wносить uwagi i pomysły. Strategia na lata 2016-2023 została zatwierdzona jednogłośnie, w dniu 17 grudnia 2015 roku na świątecznym, Nadzwyczajnym Walnym Zebraniu Członków w Dąbrowie Zielonej.

29 grudnia 2015 r w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Śląskiego został złożony wniosek o wybór LSR do realizacji w latach 2016 – 2023 wraz

z najważniejszym dokumentem Strategią rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność Stowarzyszenia „Razem na wyżyny”. Konkurs na wybór lokalnych grup działania do realizacji Strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność, został rozstrzygnięty 19 kwietnia 2016 roku poprzez zatwierdzenie listy ocenionych LSR przez Zarząd Województwa Śląskiego, w wyniku oceny Stowarzyszeniu Razem na wyżyny przyznano kwotę 8 350 500 zł na okres 2016-2023.

Uroczyste podpisanie umowy nastąpiło 10 maja 2016 roku w Urzędzie Marszałkowskim w Katowicach. Zgodnie z umową LGD zaczęło wdrażanie środków przeznaczonych na realizację strategii.

ZREALIZOWANE PROJEKTY

PILOTAŻOWY PROGRAM LEADER+ SCHEMAT I „Razem na wyżyny”

Pierwszym realizowanym projektem, w ramach którego powstało formalnie Stowarzyszenie był projekt pn. „Razem na wyżyny”. Był on realizowany w ramach Pilotażowego Programu Leader + (PPL+) Schemat I. Kwota tego dofinansowania wynosiła 126 tys. zł. Odbływały się wówczas wielogodzinne spotkania i szkolenia, podczas których osoby zaangażowane w budowanie partnerstwa doskonaliły swą wiedzę z zakresu prowadzenia organizacji, uczyły się na czym polega podejście Leader. W toku tych prac zawiązano formalnie Stowarzyszenie Razem na wyżyny, zarejestrowano je w Krajowym Rejestrze Sądowym oraz opracowano Zintegrowaną Strategię Rozwoju Obszarów Wiejskich (ZSROW). Strategia ta wyznaczyła najważniejsze kierunki, działania i cele Stowarzyszenia.

PILOTAŻOWY PROGRAM LEADER + SCHEMAT II „Razem- szybciej, wyżej, dalej- wdrażanie ZSROW na terenie partnerstwa”

W okresie luty 2007 marzec 2008 zrealizowano kolejny etap PPL+ Schemat II pn. „Razem- szybciej, wyżej, dalej- wdrażanie ZSROW na terenie partnerstwa”. Kwota dofinansowania wynosiła 573 tys. zł, Zatrudniona została osoba do pracy w nowo powstałym biurze LGD mieszczącym się w budynku Urzędu Gminy w Mykanowie. W ramach realizacji projektu odbyło się szereg szkoleń i warsztatów dla mieszkańców, dla członków LGD, krajowe i zagraniczne wizyty studyjne, zorganizowano dwie duże imprezy plenerowe, wydano materiały informacyjno-promocyjne, opracowano analizy dotyczące rozwoju zasobów kulturowych, przyrodniczych i historycznych.

EUROPEJSKI FUNDUSZ SPOŁECZNY „Przełamać bariery-nauka języka angielskiego na terenie LGD „Razem na wyżyny”

W 2009 roku pozyskano dofinansowanie w wysokości 42 tys. zł. Na projekt pn. „Przełamać bariery- nauka języka angielskiego na terenie LGD Razem na wyżyny”. projektu było podniesienie kwalifikacji osób dorosłych z obszarów wiejskich, głównie skierowane do przedstawicieli organizacji społecznych. W ciągu 6 miesięcy dwudziestu uczestników szlifowało swą wiedzę z języka angielskiego. Zajęcia odbywały się w Kłomnicach i Mykanowie i były prowadzone przez doświadczonych trenerów ze szkoły językowej. W trakcie projektu uczestnicy przygotowali folder polsko- angielski o projekcie, programie Kapitał Ludzki oraz o obszarze LGD.

FUNDUSZ INICJATYW OBYWATELSKICH „Aktywni i nowocześni”

Projekt ten realizowany w 2010 roku oferował komplementarną i różnorodną ofertę szkoleniową, adresowaną do organizacji działających na terenie powiatu częstochowskiego. Dodatkowo w ramach projektu 19-ego października na sali sesyjnej starostwa powiatowego w Częstochowie zorganizowano Forum Organizacji Pozarządowych Powiatu Częstochowskiego – spotkanie samorządu z organizacjami pozarządowymi, dotyczące współpracy międzysektorowej. Podczas Forum, została podpisana deklaracja współpracy organizacji pozarządowych z powiatu z samorządem. Realizacja projektu możliwa była dzięki pozyskaniu środków w wysokości 30 tysięcy złotych z Funduszu Inicjatyw Obywatelskich.

EUROPEJSKI FUNDUSZ SPOŁECZNY „Keep swinging”

Przedsięwzięcie to było projektem edukacyjny promującym jazz tradycyjny w swoich trzech głównych odmianach Dixieland, Swing i Blues na terenie trzech gmin: Mykanów, Konopiska i Wręczyca Wielka. W ramach tego projektu realizowane były dwa działania: audycje muzyczne i warsztaty edukacyjne z zakresu jazzu tradycyjnego.

Środki w wysokości 49 340,00 zł pozyskano z działania 9.5 Oddolne inicjatywy edukacyjne na terenach wiejskich, a projekt realizowany był w 2012 r.

PROGRAM ROZWOJU OBSZARÓW WIEJSKICH NA LATA 2007-2013 „Ekologia – kogo obchodzi losy cywilizacji?”

Projekt współpracy realizowany w 2012 r. wspólnie z partnerskimi lokalnymi grupami działania :Bractwem Kuźnic, Partnerstwem Północnej Jury i Perłą Jury. Projekt objął swym zasięgiem 27 gmin z powiatów: częstochowskiego, myszkowskiego, kłobuckiego, zawierciańskiego i lublinieckiego. Celem projektu było podnoszenie świadomości ekologicznej dzieci i dorosłych i uświadomienie, jak ważnym aspektem życia jest ochrona środowiska, w którym żyjemy. Główną część działań stanowiły przedstawienia teatralne „ Z ekologii niech świat słyńie”, wykonywane w 129 przedszkolach, które obejrzало ponad 5 tys. dzieci. Każde

z przedszkoli uczestniczących w projekcie zostało również zaproszone do konkursu plastycznego „Ziemia-mój dom”, a najlepsze prace opublikowano w kalendarzu ściennym na 2013 r. Dorośli zostali objęci akcją „Zgnieść śmieć”, której zakupiono i rozdystrybuowano ponad 2 tys. sztuk zgniatarek do puszek i butelek plastikowych oraz zorganizowano konferencję podsumowującą projekt.

Koszt projektu współpracy wyniósł 210 565,00 zł

PROGRAM ROZWOJU OBSZARÓW WIEJSKICH NA LATA 2007-2013 „Questing – edukacyjnym sekretem turystycznym”

W 2013 roku zrealizowano projekt współpracy Questing- edukacyjnym sekretem turystycznym (QUEST), z dwoma partnerami „Bractwem Kuźnic” i Stowarzyszeniem „Partnerstwo Północnej Jury”. Projekt objął swym zasięgiem 20 gmin z powiatów: częstochowskiego, kłobuckiego, myszkowskiego i lublinieckiego. Celem projektu było rozszerzenie oferty turystycznej o innowacyjną formę turystyki questing. Dzięki zaangażowaniu mieszkańców w każdej z gmin opracowano trasę turystyczną opisaną w formie rymowanego wiersza z zagadkami. Każda trasa prowadzi przez najciekawsze zakątki terenu, opisuje ludzi, miejsca i wydarzenia z nim związane. W celu popularyzacji tej formy zwiedzania wydrukowano i rozdystrybuowano 20 000 kart wypraw z opisami tras, 105 420 map turystycznych i 3000 sztuk posterów promocyjnych rozdano ponad 3 tysiące gadżetów promocyjnych z logiem projektu.

Koszt projektu współpracy wyniósł 324 073,11 zł.

PROGRAM ROZWOJU OBSZARÓW WIEJSKICH NA LATA 2007-2013 Wdrażanie LSR

Wdrażając Lokalną Strategię Rozwoju w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007-2014 Oś IV LEADER, Stowarzyszenie „Razem na wyżyny” pozyskało środki z budżetu unijnego w wysokości ponad 9 068 000,00 zł, z czego wypłacona pomoc beneficjentom to ponad 8 360 000 zł, co stanowiło aż 92% całego budżetu. Dzięki pozyskanym środkom, możliwa była realizacja 184 projektów na terenie LGD. Projekty były realizowane przez gminy, instytucje publiczne i prywatne, firmy, organizacje pozarządowe, kościoły i osoby fizyczne. Dofinansowaniem objęte były cztery grupy działań: Odnowa i rozwój wsi, Małe projekty, Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej, Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw.

Dwa pierwsze działania miały charakter działalności niekomercyjnej, w ramach tych działań pozyskano dofinansowania na realizację przedsięwzięć w kwocie ponad 7 273 000 zł oraz zrealizowano 135 projektów w ramach Małych projektów, 40 projektów z działania Odnowa i rozwój wsi. Z otrzymanego dofinansowania wykonano np. remont świetlic wiejskich, oznakowanie tras rowerowych, organizację

impres, warsztatów, szkoleń, zakładanie pracowni internetowych. Dwa następne działania dotyczyły przedsięwzięć inwestycyjnych mających na celu rozwój firm na terenie LGD i tworzenie nowych miejsc pracy, w ramach tych działań zrealizowano projekty na łączną kwotę ponad 1 087 000 zł, gdzie 4 projekty dotyczyły Różnicowania w kierunku działalności nierolniczej, natomiast 5 projektów uzyskało dotację z działania Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw. Ponadto zrealizowane zostały 2 projekty współpracy z lokalnymi grupami działaniami z województwa śląskiego na łączną kwotę 161 865 zł oraz w ramach działania Funkcjonowanie lokalnej grupy działania wydano środki m.in. na działania związane z promocją, informowaniem, szkoleniami lokalnych liderów i kadry zarządzającej wdrażaniem LSR oraz badaniami nad obszarem.

Kwota przeznaczona na ten cel w latach 2009–2015 wyniosła ponad 541 000,00 zł.

PROGRAM ROZWOJU OBSZARÓW WIEJSKICH NA LATA 2014-2020 „Zasoby obszaru naszym atrybutem rozwoju – ZONAR”

W 2018 roku zrealizowano projekt współpracy z dwoma partnerami „Bractwem Kuźnic” i Stowarzyszeniem „Partnerstwo Północnej Jury”. Celem projektu była promocja zasobów 20 gmin objętych projektem poprzez opracowanie i wydanie autorskiej gry planszowej o nazwie ZONAR w ilości 1625 szt. W opracowanie gry zaangażowano lokalnych pasjonatów, liderów i historyków z terenu każdej z LGD, którzy podczas spotkań warsztatowych opracowali sześciuset pytań i odpowiedzi w sześciu kategoriach tematycznych: wiedza obywatelska, turystyka i sport, przyroda, historia, ludzie, kultura i sztuka oraz zasady gry. Gry planszowe rozdysponowano wśród mieszkańców terenu.

Koszt projektu współpracy wyniósł 77 784,91 zł.

Lokalna Grupa Działania - Stowarzyszenie „Partnerstwo Północnej Jury”

„To co wciąż robimy, stanowi o nas”(Arystoteles)

To cytat z dokumentu strategicznego Stowarzyszenia „Partnerstwo Północnej Jury”, który staramy się wypełniać najlepiej jak potrafimy a robimy bardzo dużo co zostaje zauważone nie tylko lokalnie ale i szerzej, i mamy nadzieję, że stanowi o nas.

Stowarzyszenie „Partnerstwo Północnej Jury” (PPJ) zostało utworzone 22 września 2005 roku. Działa jako Lokalna Grupa Działania na obszarze województwa śląskiego w dwóch powiatach: częstochowskim i myszkowskim. Swoim zasięgiem

obejmuje 9 gmin: Janów, Koziegłowy, Lelów, Mstów, Niegowa, Olsztyn, Poraj, Przyrów i Żarki. Zajmuje powierzchnię 985 km² i jest zamieszkały przez około 72 tys. mieszkańców. Są to tereny położone w północnej części woj. śląskiego, które ze względu na dużą atrakcyjność przyrodniczą, wyróżniają się korzystnymi warunkami turystyczno-rekreacyjnymi. Partnerstwo Północnej Jury od początku swojej działalności jest strażnikiem realizowanej wizji obszaru Północnej Jury, zdefiniowanej jako *„aktywny ośrodek gospodarczy o znaczeniu regionalnym, przyjazny dla przedsiębiorców, przykład inicjatyw społecznego współdziałania, dbałości o więzi lokalne i dobra własnej kultury, w którym społeczność lokalna będzie mogła realizować swoje aspiracje zawodowe, społeczne i prywatne, a równocześnie będzie otwarta na inne kultury i wspierająca ich inicjatywy”* Jej sukcesywna realizacja przejawia się m.in. poprzez połączenie sił sektora społecznego, gospodarczego i publicznego, przyczynia się do podniesienia jakości życia mieszkańców oraz lepszego wykorzystania lokalnych zasobów. Działalność Stowarzyszenia PPJ służy wspieraniu działań na obszarach wiejskich w ramach m.in. Programu LEADER wpisanego w Program Rozwoju Obszarów Wiejskich. PPJ jest organizacją otwartą, skupiającą lokalnych liderów, podejmującą i koordynującą działania związane z funkcjonowaniem polskiej wsi i jej zrównoważonym rozwojem. W chwili obecnej liczy 117 członków: 9 z sektora publicznego, 31 z gospodarczego i 77 z społecznego w tym 66 mieszkańców.

W okresie swojej działalności PPJ realizuje trzecią strategię rozwoju. Pierwsza z nich to Zintegrowana Strategia Rozwoju Obszarów Wiejskich obejmująca II Schemat Pilotażowego Programu LEADER+. Jej realizacja przyniosła efekt 21 zrealizowanych projektów na kwotę 750 000 złotych, w które zaangażowały się różne grupy społeczne: przedsiębiorcy, rolnicy, gospodarze kwater agroturystycznych, nauczyciele, animatorzy kultury, organizatorzy turystyki, młodzież, dzieci i inni. Dzięki zaangażowaniu mieszkańców i władz PPJ, umacniało się partnerstwo i nowe podejście do rozwoju obszarów wiejskich oparte na oddolności zarządzania, poszanowaniu i wykorzystaniu zasobów. Druga LSR, obejmująca lata 2007 – 2014, opracowana przy aktywnej partycypacji lokalnej społeczności, tematycznie obejmowała zagospodarowanie zasobów społecznych, kulturowych, przyrodniczych, przedsiębiorczość i tworzenie miejsc pracy, innowacyjną ofertę turystyczną, rozwój społeczności lokalnej, rozwój i umacnianie LGD jako instytucji partnerskiej, stymulującej rozwój lokalny. Budżet LSR to 14 mln złotych. Konstrukcja budżetu pozwoliła na realizację zaplanowanych celów i przedsięwzięć a 100% realizacja wskaźników to wymierny efekt partnerskich działań członków PPJ, jego organów a także biur. Wymierne efekty zrealizowanych 209 projektów to m.in. 36 nowych miejsc pracy, 27 tytułów wydanych publikacji, 22 wyremontowane świetlice wiejskie,

20 nowych placów zabaw, 20 siłowni zewnętrznych, 30 imprez i inicjatyw promujących lokalną twórczość a także artykuły prasowe, audycje radiowe i telewizyjne, wystawy, wizyty studyjne, konferencje i szkolenia oraz doradztwo dla beneficjentów. Te wszystkie działania sprawiły, że Stowarzyszenie „Partnerstwo Północnej Jury” stało się rozpoznawalnym i liczącym się partnerem na obszarze. Trzecia strategia to: Strategia Rozwoju Lokalnego kierowanego przez społeczność opracowana na lata 2014 - 2020. Szczególne miejsce wśród celów zajmuje rozwój przedsiębiorczości i tworzenie miejsc pracy, rozwój turystyki i obszarów około turystycznych, ekologia i ochrona środowiska a także rozwój społeczny poprzez objęcie działaniami grup defaworyzowanych. Została opracowana przy aktywnym udziale lokalnej społeczności i uwzględniała rozpoczęte procesy z poprzednich strategii tak aby zachować ciągłość rozwoju.

Stowarzyszenie „Partnerstwo Północnej Jury” , za swoją działalność zostało uhonorowane wieloma nagrodami i wyróżnieniami m.in. Statuetką Starosty Częstochowskiego 2013 r. za rozwój lokalny, Dyplomem Marszałka Województwa Śląskiego 2013 za wkład w rozwój turystyki, wyróżnieniem Komisji Europejskiej w konkursie CAP Communication Awards w 2014 r. za innowacyjną technikę komunikacji, Statuetką Wójta Gminy Olsztyn „Olsztyński Anioł Stróż” w 2015 r. za rozwój lokalny, Srebrnym Medalem Lelowskiego Towarzystwa Historyczno-Kulturalnego, wyróżnieniem Komisji Europejskiej w konkursie Rural Inspiration Awards za projekt „Z komputerem za Pan brat- warsztaty komputerowe wsparciem dla osób 50+ wykluczonych cyfrowo”. Spośród 178 projektów zgłoszonych do konkursu z całej Europy, do ścisłego finału zostało nominowanych 25 projektów. Wśród nominowanych projektów znalazł się także projekt Stowarzyszenia „Partnerstwa Północnej Jury”. Był to jedyny projekt nominowany spośród polskich LGD. W trakcie trwania ceremonii rozdania nagród w Brukseli, przedstawiciel PPJ, odebrał wyróżnienie z rąk komisarza ds. rolnictwa i rozwoju wsi Komisji Europejskiej - Phila Hogana. Otrzymaliśmy również certyfikat Częstochowskiej Organizacji Turystycznej za produkt turystyczny pt. „Questing – edukacyjnym sekretem turystycznym” zrealizowany jako projekt współpracy. Liczne podziękowania i dyplomy od instytucji, organizacji i osób są dowodem szerokiej współpracy z PPJ a także dowodem uznania i prestiżu.

Realizując kolejne strategie powstało wiele ciekawych projektów a ich efekty służą naszym mieszkańcom, turystom, przedsiębiorcom czy organizacjom pozarządowym. Jednym z nich jest projekt współpracy o tematyce ekologicznej. „Ekologia – kogo obchodzą losy cywilizacji” to jego tytuł a EKOLC to akronim. Swoim

zasięgiem objął 27 gmin i składał się z dwóch części. Pierwsza z nich była skierowana do przedszkolaków. Dla najmłodszych beneficjentów przygotowano spektakl teatralny pt: „Z ekologii niech świat słyńie”, który na potrzeby projektu opracował teatr „Maska” z Krakowa. Dzieci uczestniczyły także w konkursie plastycznym „Ziemia mój dom”, z którego najpiękniejsze prace trafiły do kalendarza na 2013 r. Wszystkie przedszkolaki otrzymały malowanki o treści ekologicznej wraz z ekologicznymi kredkami. Dla dorosłych przygotowano akcję „Zgnieć śmieć” w zakresie której przekazano mieszkańcom zgniataarki, dzięki którym można zmniejszyć objętość plastikowych butelek, puszek. O oddziaływaniu projektu niech zaświadczą liczby: 6000 przedszkolaków biorących udział, 129 przedszkoli, 2178 mieszkańców otrzymało zgniataarki, 3500 kalendarzy. Nasze zaangażowanie w projekt zostało docenione lokalnie, otrzymaliśmy wiele podziękowań i wyrazów uznania. Projekt EKOLC został wyróżniony w konkursie CAP Communications Awards 2014 i umieszczony na stronie internetowej Komisji Europejskiej, jako przykład dobrych praktyk. (zdjęcia Nr.)

Drugim przykładem doskonałego projektu niech będzie projekt pt: „Questing – edukacyjnym sekretem turystycznym”. To także projekt współpracy na potrzeby turystyki. Chcieliśmy, w sposób innowacyjny, wzbogacić dotychczasową ofertę turystyczną obszaru i umożliwić turystom jak i mieszkańcom, poznanie urokliwych miejsc, które być może odkryją na nowo. Stworzenie tras questingowych wymagało bardzo dużo pracy i zaangażowania ludzi mających wiedzę z historii, legend, anegdot, przyrody, mających „talenty poetyckie i plastyczne”. Osoby podczas warsztatów wyznaczały trasę questu oraz tworzyły karty wypraw. Powstało 20 tras o charakterze przyrodniczym, historycznym i tematycznym zatytułowanych:

1. Spacer po dnie jurajskiego morza w Złotym Potoku
2. Tajemnica koziegłowskich zaułków.
3. Lelów dwóch kultur.
4. M jak Mstów. Śladami historii po grodzie Mstawa.
5. W 80 minut dookoła Chudobki.
6. Olsztyńska panorama Jury.
7. Spacer kupieckim szlakiem przez Choroń.
8. Quest o kuescie.
9. Żarki wczoraj i dziś – szlakiem pociągła i drajfusa.
10. Śladami legendy Jana III Sobieskiego w Konopiskach.

11. Po obu stronach Warty, Poczesna, Nowa Wieś, Zawodzie.
12. Wieś dwóch kościołów.
13. Śladami sławnych i świętych.
14. Kamienne dzieci przy Dąbrowskim kościele.
15. W Gnieździe Reszków.
16. Kruszyna pod lupą – historia znana i nieznana.
17. Z ułanem po polu bitwy.
18. Na wapiennym szlaku.
19. Śladami tkaczy w Kamienicy Polskiej.
20. Boronowskie Skarby

Mamy nadzieję, że trasy questingowe będą zdobywać nowych miłośników wypraw a może zainspirują ich do tworzenia swoich tras. Karty wypraw są do pobrania na www.jura-ppj.pl. Projekt uzyskał Certyfikat Częstochowskiej Organizacji Turystycznej. (Zdjęcia. ...)

Kolejnym projektem, którym chcemy się podzielić to projekt: **„Wielkie granie i odkrywanie - zasoby obszaru naszym atrybutem rozwoju” ZONAR** Celem wspólnego projektu współpracy było wypromowanie zasobów obszaru objętego projektem współpracy i integracja lokalnych społeczności. Zaproszenie do aktywnej współpracy mieszkańców i liderów lokalnych społeczności reprezentujących 20 gmin przełożyło się na wypracowanie, podczas serii spotkań warsztatowych, autorskiej gry planszowej promującej zasoby obszaru objętego projektem. Na potrzeby gry zostało opracowanych 600 pytań tematycznych w kategoriach: Wiedza obywatelska, Turystyka i sport, Przyroda, Historia, Ludzie, Kultura i sztuka. Tytaniczna praca zespołu zaangażowanego w opracowanie autorskiej gry podczas warsztatów opłacała się, nie tylko stworzono wyjątkowe wydawnictwo, które w innowacyjny sposób promuje lokalne zasoby, ale przede wszystkim zaktywizowano mieszkańców, zachęcono ich do odkrywania znanych i nieznanych tajemnic swoich małych ojczyzn. Piękna wizualizacja gry jak również ambitna zawartość merytoryczna miała rozpalić ciekawość poznawania i odkrywania zasobów, historii, przyrody małych ojczyzn zarówno wśród mieszkańców a także turystów. Zorganizowany Turniej Gry, był nie tylko wyśmienitym sposobem na podsumowanie projektu współpracy i przetestowanie samej gry, ale przede wszystkim doskonałą formą integracji lokalnej społeczności. Każdy z uczestników Turnieju otrzymał autorską grę promującą wraz

z dyplomem a najlepsi gracze otrzymali bony upominkowe. Realizacja projektu niewątpliwie przyczyniła się do promocji naszego regionu.

Na uwagę zasługuje projekt zrealizowany jako operacja własna PPJ pt: „Z komputerem za Pan brat- warsztaty komputerowe wsparciem dla osób 50+ wykluczonych cyfrowo”. Uczestniczyło w nim 90 osób w wieku powyżej 50 lat. Uczestnicy uczyli się obsługi komputera, poczynawszy od podstawowych czynności uruchomienia, poprzez korzystanie z poczty, przeglądarki, robienia zakupów, płacenia rachunków itp. Uczestnicy byli bardzo zadowoleni, że wreszcie nie będą się „bali” komputera czy prosili wnuków o pomoc. Projekt został doceniony przez Komisję Europejską jak wspomniano wyżej.

Ze względu na ograniczoną możliwość zaprezentowania jeszcze innych projektów i inicjatyw zapraszamy na naszą stronę www.jura-ppj.pl gdzie można znaleźć informacje o naszych działaniach i przedsięwzięciach, można zapoznać się z wydawnictwami i innymi dokumentami Stowarzyszenia „Partnerstwo Północnej Jury”.

Stowarzyszenie „Bractwo Kuźnic”

Stowarzyszenie „Bractwo Kuźnic” to organizacja pozarządowa, funkcjonująca jako Lokalna Grupa Działania od 19 marca 2008 r. powołana w celu realizacji programu LEADER, który w swoim programie ma szeroko rozumiany zrównoważony rozwój obszarów wiejskich, kierowany oddolnie przez lokalne społeczności. „Bractwo Kuźnic” opiera swoją działalność na dokumencie „Strategia Rozwoju Lokalnego Kierowana przez Społeczność” w której, po szerokich konsultacjach społecznych, został określony program działania wraz z celami i zadaniami. „Bractwo Kuźnic” obejmuje obszar o powierzchni 262 km² - teren pięciu gmin: Boronów, Kamienica Polska, Konopiska, Poczesna, Starcza zamieszkałych przez ok. 35 326 tysięcy osób.

Cechami wyróżniającymi obszar LGD „Bractwo Kuźnic” są walory przyrodnicze i krajobrazowe w szczególności lasy, łąki, torfowiska, ale również zasoby wodne pozwalające na budowę zbiorników rekreacyjnych. Ukształtowanie powierzchni, tego terenu charakteryzujące się niewielkimi wzniesieniami, stwarza możliwości dla uprawiania różnych form turystyki w szczególności aktywnej w tym turystyki pieszej i rowerowej. Bogactwo zasobów wodnych umożliwia zaś rozwój turystyki wodnej i wędkarstwa. Natomiast bliskość dużych miast predestynuje obszar Bractwa Kuźnic do rozwoju funkcji związanych w szczególności z turystyką weekendową. Piękno krajobrazu, typowo wiejski charakter obszaru, spokój i estetyka leżących tu

miejsowości powodują, że panują tu dogodne, naturalne warunki do rekreacji i wypoczynku.

Rozwojowi turystyki sprzyjają leżące tu obszary chronione w szczególności część Parku Krajobrazowego Lasy nad Górną Liswartą oraz część Parku Krajobrazowego Orlich Gniazd i otulina Zespołu Jurajskich Parków Krajobrazowych, a także rezerwat przyrody Rajchowa Góra.

Kolejnymi wyróżnikami są liczne szlaki turystyczne i trasy rowerowe, tereny rekreacyjne nad stawami związane z położeniem w zlewni rzeki Warty i występowaniem zbiorników wodnych pełniących funkcje zarówno retencyjną, jak i rekreacyjną (zalew Pająk, Jezioro).

Spory potencjał turystyczny stwarza możliwości dalszego rozwoju bazy turystycznej i rekreacyjnej. Na obszarze Bractwa Kuźnic istniejąca baza noclegowa i gastronomiczna wymaga dalszego rozwoju i określonych nakładów finansowych. Ważne jest również podejmowanie dalszych działań na rzecz gospodarczego wykorzystania przyrody poprzez wydzielania terenów dla rekreacji i uprawiania sportów oraz łowiectwa i zagospodarowanie terenów leśnych na miejsca odpoczynku, jak również agroturystyki. Możliwe jest również tworzenia ścieżek przyrodniczych i zagospodarowywanie terenów leśnych na miejsca odpoczynku,

Gminy tworzące LGD Bractwo Kuźnic posiadają sporo walorów przyrodniczych takich jak bogata roślinność i ciekawy świat zwierzęcy, co stanowi ważny czynnik rozwoju i potencjał środowiskowy, który może być wykorzystany dla celów wypoczynkowych i turystycznych. Na terenie LGD spotkać można gatunki roślin chronionych, na terenach podmokłych i wilgotnych łąk występuje goryczka wąskolistna, storczyk, pierwiosnek i mietczyk dachówkowaty, na torfowiskach zaś spotkać można różne gatunki rościszek i widłaków. Tak, więc tereny te są bogate w rzadkie i prawnie chronione gatunki roślin naczyniowych. Wśród fauny na wyróżnienie zasługują siedliska płazów i wielu gatunków ptaków. Rzeźba terenu, liczne łąki, lasy i torfowiska wiele gatunków roślin i zwierzyzny leśna stanowią niewątpliwie atuty tego terenu. Cechy obszaru Bractwa Kuźnic stwarzają możliwości rozwijania aktywności mieszkańców w dziedzinie obsługi ruchu turystycznego, agroturystyki i kultury. Dla zrównoważonego rozwoju oraz zachowania wartości przyrodniczych i krajobrazowych konieczne jest kształtowanie właściwych postaw społecznych wobec przyrody jako dziedzictwa i bogactwa narodowego.

Na zainteresowanie zasługują kolejny wyróżnik obszaru, którym jest dziedzictwo kulturowe i historyczne obszaru Bractwa Kuźnic. Charakterystycznymi elementami tego dziedzictwa są w szczególności zabytki architektury sakralnej drewniane

i murowane takie jak kościoły, kapliczki czy cmentarze. Wyróżnik stanowią także pozostałości po kopalniach rud żelaza, obiekty i urządzenia związane z hutnictwem i kuźniami. Przetrwały również ślady związane z tradycjami rolniczymi tego terenu takiej jak spichlerze, chałupy wiejskie czy zabudowania folwarczne. Większość zabytków oraz innych charakterystycznych miejsc tego obszaru wymaga nakładów inwestycyjnych na remonty i renowacje.

Dziedzictwo historyczne i kulturowe przejawia się również w działaniach podejmowanych przez lokalną społeczność, tworzeniu i funkcjonowaniu organizacji społecznych pielęgnujących zwyczaje i tradycje, wytwarzaniu produktów kuchni regionalnej i istnieniu obiektów historycznych związanych z hutnictwem i kuźniami. Ponadto kształtowana przez lata mentalność i zawodowe korzenie związane z historią przemysłową tych ziem wpływają na pokolenia i życie codzienne mieszkańców obszaru oraz dają możliwość odtworzenia specyfiki tego regionu poprzez wyeksponowanie tradycji związanych z wydobywaniem złóż i hutnictwem, również przeprowadzenia renowacji budynków i obiektów oraz maszyn i urządzeń.

Aktywność społeczna mieszkańców Bractwa Kuźnic przejawia się również w funkcjonowaniu wielu organizacji pozarządowych takich jak OSP, koła myśliwskie, sekcje sportowych. Na szczególną uwagę zasługuje aktywność kobiet w szczególności zrzeszonych w kołach gospodyń wiejskich, które organizują wiele imprez kulturalnych oraz kultywują tradycje kulinarne.

Konieczna jest realizacja przedsięwzięć na rzecz poprawy jakości życia, wspierania przedsiębiorczości, kultywowania lokalnej tradycji i tożsamości oraz aktywizowanie i wzmocnienie kapitału społecznego.

Cechą wyróżniającą obszar LGD jest niewątpliwie jego położenie w niedalekiej odległości od aglomeracji miejskiej Górnego Śląska oraz Krakowa i Częstochowy, a także Międzynarodowego Portu Lotniczego Katowice - Pyrzowice.

Przez obszar ten przebiega również trasa DK – 1 Katowice – Warszawa dzięki czemu teren jest dostępny komunikacyjnie. Ponadto położenie przy głównej trasie w kierunku Warszawy oraz dostępność terenów inwestycyjnych dają szansę na rozwój strefy aktywności ekonomicznej, w tym przyciągnięcie inwestorów zagranicznych.

Z dogodnym położeniem Bractwa Kuźnic oraz posiadaniem terenów inwestycyjnych łączy się kolejna cecha charakterystyczna dla tego obszaru, którą są tradycje przemysłowe związane przede wszystkim z kopalniami rud żelaza oraz tkactwem, ale również z istnieniem własności ziemskiej (folwarków). Najbardziej

charakterystyczne dla tego obszaru kuźnie i kopalnie rud żelaza istniały w kilku miejscowościach..

Z tradycjami przemysłowymi obszaru LGD łączy się również kolejna cecha krajobrazu Bractwa Kuźnic, jaka są hałdy, które z jednej strony niosą pewne zagrożenia (w wielu miejscach zapadają się), z drugiej strony mogą stanowić doskonałe miejsce do uprawiania sportów ekstremalnych w szczególności jazdy offroadowej, rowerowej, motorowej, na quadach czy też samochodami terenowymi. Potencjalnie hałdy stanowią również źródło kruszywa do budowy dróg. W okresie działalności zostało zrealizowanych wiele ciekawych projektów przyczyniających się do ożywienia wsi powiatu częstochowskiego i lublinieckiego, podnoszących jakość życia. Zakres tematyczny zrealizowanych projektów jest bardzo szeroki i obejmuje: kulturę, działalność organizacji pozarządowych, gospodarkę, sport, edukację, turystykę, dziedzictwo kulturowe, tradycję i inne. Działania były skierowane zarówno do dzieci, młodzieży jak i dorosłych, do osób fizycznych i prawnych, do jednostek samorządu terytorialnego i ich jednostek organizacyjnych, do kościołów i innych podmiotów. Przedsięwzięcia były finansowane z różnych źródeł m.in. z programu PROW, Europejskiego Funduszu Społecznego i ze środków własnych Stowarzyszenia.

W swojej działalności LGD wykorzystuje potencjał przyrodniczy terenu do prowadzenia szeroko zakrojonych akcji promujących turystykę. Sięgnęło do bogactwa natury i pokazało je turystom i mieszkańcom organizując między innymi rajdy rowerowe. Zaproszeni do udziału cykliści zostali wyposażeni w foldery, mapy, gadżety i mieli okazję zobaczyć najciekawsze obiekty zabytkowe znajdujące się na terenie pięciu gmin członkowskich oraz podziwiać niezwykle malownicze krajobrazy. Zorganizowaliśmy pięć takich rajdów, po jednym dniu w każdej z gmin oraz dwa rajdy łączące gminy.

Na bazie wycieczek, które odbyły się w ramach rajdów rowerowych powstał przewodnik turystyczny „Rowerem po Bractwie Kuźnic”. Obok mapek z zaznaczonym przebiegiem tras wycieczkowych znajduje się część opisowa zawierająca punkty zatrzymania i opis atrakcji turystycznych. Oprócz papierowej wersji przewodnika LGD przygotowało wersję cyfrową mapy topograficzno-turystycznej dostępną na stronie internetowej. Zauważyliśmy ogromny popyt mieszkańców na warsztaty spotkania aktywizujące – edukacyjne w różnych płaszczyznach i grupach wiekowych. Zorganizowaliśmy warsztaty: garncarskie pt. „Nieświęci garnki lepią...”; rękodzieła ludowego „Wyroby z wiór drewnianych”; artystyczne z zakresu ręcznego filcowania wełny; z artystą rzeźbiarzem Panem Jerzym Kędziora; z Nordic Walking „Zdrowa-Silniejsza-Sprawniejsza”; z zakresu usługi gastronomicznej „ I TY możesz zostać

lokalnym MasterChefem”, „Nasze tradycyjne smaki regionu”; warsztat florystyczny; warsztaty pn. „Zdobimy Wielkanoc”.

Wzięcie udziału w każdych zorganizowanych przez LGD „Bractwo Kuźnic” spotkaniach, warsztatach i szkoleniach sprawia, że uczestnicy odkrywają swoje zdolności, poszerzają swoje pasje, a zdobyta przez nich wiedza pozwala również na podjęcie pracy w nowym kierunku lub założenie własnej firmy.

Dzięki unijnym funduszom udało się zrealizować wiele przedsięwzięć o bardzo zróżnicowanym charakterze – od budowy, remontów i modernizacji świetlic, remiz przez budowę placów zabaw, parków linowych, działania w sferze kulturalno-sportowej i turystycznej. Wśród nich wyróżniamy naszą perełkę: zorganizowanie plenerowej imprezy integracyjnej dla mieszkańców całego obszaru LGD pn. „ Dzień Bractwa Kuźnic – Regionalne Święto Plonów”. Zorganizowaliśmy również wyjazdy studyjne w różne rejony Polski, których celem była wymiana doświadczeń z dziedziny aktywności społecznej i gospodarczej wśród mieszkańców obszarów wiejskich.

Niewątpliwie na wyróżnienie zasługują zrealizowane projekty współpracy:

➤ **Ekologia – kogo obchodzą losy cywilizacji?** - celem projektu współpracy była poprawa jakości życia na obszarach wiejskich poprzez podniesienie poziomu wiedzy o środowisku przyrodniczym i jego ochronie oraz o kulturze i etyce ekologicznej wśród lokalnej społeczności obszaru objętego projektem współpracy.

➤ **QUESTING – Edukacyjnym Sekretem Turystycznym** - był to projekt z zakresu rozszerzenie oferty turystycznej o innowacyjną formę turystyki – QUESTING promującej atrakcje turystyczne obszaru 20 gmin. Jego efektem było powstanie produktu turystycznego w postaci wytyczonych 20 tras questingowych, do których opracowano karty wypraw. Popularyzacja tras questingowych odbywała się także poprzez opracowane i wydane komplety map.

➤ **Wielkie granie i odkrywanie – Zasoby Obszaru Naszym Atrybutem Rozwoju** -

W ramach projektu została opracowana autorska gra planszowa promująca obszar objęty projektem współpracy. Gra składa się z 600 pytań tematycznych, w sześciu kategoriach: tj.: wiedza obywatelska, turystyka i sport, przyroda, historia, ludzie, kultura i sztuka.

Obszar LGD „Bractwo Kuźnic”, chociaż ma bogate tradycje rud żelaza przyciąga dziś przede wszystkim zabytkami architektury sakralnej, tradycyjnym jadłem (kucmok, piwo z Wąsoszu) i pokopalnianymi hałdami – idealnymi na uprawianie sportów ekstremalnych. Jest tu też wiele innych atrakcji. Warto zatem przyjechać chociaż na chwilę i rozejrzeć się uważnie.

fot. Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania „Cieszyńska Kraina”

WIELKIE GRANIE I ODKRYWANIE
zonar
 ZASOBY OBSZARU NASZYM ATRYBUTEM ROZWOJU

fot. Lokalna Grupa Działania-Stowarzyszenie „Partnerstwo Północnej Jury”